DARBININKAS

Vol. LXXIII, Nr. 47
Gruodžio - December 9, 1988 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Sov. S-gos Aukšč. tarybos posėdy atskiri atstovai išbarė Estiją už jos nusistatymą turėti teisę vetuoti Sov. S-gos įstatymus, nutarė priimti keletą nelabai reikšmingų nuolaidų atskirom respublikom, kaip pav. padidinti atskirų respublikų atstovų skaičių aukšč. taryboj iš 7 iki 11 ir kt. ir pažadėjo tautybių klausimus svarstyti centro komiteto posėdy ateinančiam pavasary.

JAV Senato daugumos (demokratų) vadu buvo išrinktas liberalių pažiūrų Maine valstijos senatorius George J. Mitchell.

Valst. sekretorius Shultz, nutardamas neduoti įvažiavimo vizos PLO pirmininkui Yasir Arafat į JAV, kai čia J. T. visumai pasakytų kalbą, nerado net ir sąjungininkų, išskyrus Izraelį, pritarimo. J. T. visuma numato savo sesiją laikinai perkelti - Šveicariją ir ten išklausyti Arafato kalbos, o JAV nuolat deklaruojamas nešališkumas bus žymiai nukentėjęs.

Sovietinės Azerbaidžiano respublikos Kirovobad ir Nachičevan miestuose kilo riaušės dėl armenų statydinamų pastatų buv. Azerbaidžiano kovų lauke. Per riaušes žuvo 4 kariai ir du civiliai žmonės, o 126 buvo sužeisti. Šiuose miestuose ir Armenijos ir Azerbaidžano sostinėse buvo įvesta kariuomenė, suvaržytas judėjimas ir buvo areštuota šimtai žmonių. Tūkstančiai armėnų pabėgo iš Azerbaidžano į Armeniją.

7 mėn. praėjus nuo sutarties dėl sovietų kariuomenės atitraukimo iš Afganistano pasirašymo, tik labai mažas skaičius į Pakistaną ir į Iraną pabėgusių Afganistano gyventojų sugrįžo į Afganistaną.

Kinija nepajėgia kovoti su nuolat besiplečiančia korupcija. Kylančios kainos ir infliacija verčia valstybės ir įmonių pareigūnus ieškoti pašalinių pajamų jų įprastai perkamajai galiai išlaikyti.

Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus priežiūroj Iranas ir Irakas pradėjo keistis sužeistais ir sergančiais karo belaisviais.

OPEC valstybių konferencija nutarė sumažinti aliejaus gamybą iš 23 mil. statinių iki 18.5 mil. statinių per dieną ir pakelti aliejaus kainas iki 18 dol. už statinę per ateinančius 6 mėn..

JAV apkaltino Airijos oro liniją Air Lingus, kad ji savo lėktuvais nelegaliai gabena iš JAV į Iraną transporto lėktuvų dalis.

Amerikos žydų organizacijos buvo labai susirūpinusios, kad būsimojo prezidento Bush štabo viršininku paskirtas arabų kil mės New Hempshire gubernatorius John H. Sununu nebūtų nusistatęs prieš Izraelį ar žydus. Žydų delegacija buvo patikinta, kad jis nebūsiąs šališkas.

Nato gen. sekretorius paskelbė šiuos duomenis apie Nato ir Varšuvos pakto valstybių laikomus karius ir svarbesnius ginklus (skliausteliuose Varšuvos pakto skaičiai): 2,213,593 (3,090,000) karių, 3997 (8250) karo lėktuvų, 16,424 (51,500) tankų ir 2419 (3700) malūnsparnių.

Sovietinės Estijos komunistų partijos vadas Vaino Valas pareiškė, kad Estija nuo savo reikalavimų neatsisakysianti.

KOKIU ĮSTATYMU REMIASI TIKINČIŲJŲ TERORAS?
Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 75

(Tęsinys iš praeito nr.)

Negalima apsieiti be biurokratijos

Pirmas kalbėjo Lazdijų dekanas V. Jalinskas. Jis iškėlė valdžios į Kunigų seminariją nepraleistų jaunuolių klausimą. Ar nebūtų galima kandidatų į seminariją klausimą spręsti be RRT įgaliotinio įstaigos įsikišimo? — pasiteiravo kun. V. Jalinskas.

L. Šepetys užsiminė, kad dar daug biurokratiškumo yra drg. P. Anilionio įstaigoje. Tuo tarpu P. Anilionis reagavo replikuodamas, kad kitaip negalima, nes net ir tikrinant, dar į seminariją patenka tokie kaip Edmundas Atkočiūnas, Antanas Gražulis, Vytautas Prajara ir į juos panašūs.

Tauragės dekanas kun. Puzaras paklausė, kodėl negalima prie bažnyčių steigti blaivybės brolijų. Atsakė, kad tai būtų blaivybės darbo suskaldymas, todėl ir neleistina.

Valdžia nesidomi kunigų pageidavimais

Gana plačiai pasisakė Saldutiškio dekanas Z. Navickas. Jis pastebėjo, kad šis, kaip ir kiti panašaus pobūdžio susitikimai — monologinio tipo: iš esmės juose nesidomima dalyvių nuomonėmis ir pageidavimais, kad pranešime ir vėl minėti Religinių susivienijimų nuostatai niekais paverčia Konstitucijos garantuotą sąžinės laisvę, kad jų laikytis neįmnoma, nenusižengiant kunigiškai sąžinei, kad atėjo laikas tuos nuostatus peržiūrėti iš pozicijų, kurios atitiktų visų piliečių, tame tarpe ir tikinčiųjų, lygiateisiškumą; kad neleistų spaudai grubiai ir suktai išgalvotais kaltinimais užsipulti tikėjimą, šmeižti kunigus ir tikinčiuosius, kaip pvz., nurodė "Tarybinėje moteryje" išspausdintą ir liūdnai pagarsėjusį V. Balkevičiaus straipsnį apie Dievo Motiną Mariją, Jurginio ir Lauraičio — apie šv. Kazimierą bei palaimintąjį Jurgį Matulaitį, išpuolius "Tarybinėje moteryje" prieš Deltuvos parapijos kleboną kun. Eugenijų Bartulį bei rajoniniame laikrašty prieš jį patį.

Kokiu įstatymu remiasi tikinčiųjų teroras?

Kun. Z. Navickas bandė sužinoti, kokiu konkrečiu įstatymu ar nuostatu remiantis buvo saugumo pagrobti ir terorizuoti kun. Rokas Puzonas, Robertas Grigas bei Nijolė Sadūnaitė.

Reikalavo, kad pagaliau liautųsi nepagrįsti priekaištai ir užpuldinėjimai vyskupams, kaip šių metų Šiluvos atlaiduose rajono vykdomojo komiteto pavaduotoja su RRT įgaliotinio įstaigos inspektoriumi kitų kunigų ir patarnautojų akivaizdoje užsipuolė išeinantį laikyti pamaldas vyskupą V. Sladkevičių su grasinimais, kad "jei nesutvarkys kun. R. Puzono, reiksią vyskupijai paieškoti kito šeimininko". Be išsisukinėjimo, į šiuos klausimus nebuvo atsakyta.

Apie kunigų terorizavimą valdžia nieko negirdėjusi

Esą nuostatai, valdžios vadovų supratimu, geri, gal būsią dar pagerinti; apie kokį nors tikinčiųjų ar kunigų terorizavimą nieko negirdėjo ir tuo netiki, esą, vežioti per naktį kunigą ir kitus asmenis aukštesni pareigūnai duoti nurodymo tikrai negalėję, pažadėjo, kad Deltuvos atvejį jie dar bandys tirti, o apskritai, kuo nusikalto kun. E. Bartulis, L. Šepetys nežinąs. (Spaudoje buvo nurodyta, kad kun. Z. Navickas susitikime "pakartojo perdėm melagingus radijo "balsų" pasakojimus apie neva brutalų valdžios elgesį su kai kuriais ekstremistiškai besielgiančiais dvasininkais ir bendruomenių nariais"). ("Gimtasis kraštas", 1987 m. spalio 7 - 14 d.).

Kodėl valdžia delsia užregistruoti Klaipėdos bažnytinį komitetą?

Klausimas pakibo ore, kai Skuodo dekanas kun. P. Palšis pasidomėjo, kodėl valdžia delsia užregistruoti Klaipėdos bažnytinį komitetą, kuris pagaliau galėtų perimti grąžinamą bažnyčią ir pradėti remonto darbus.

Tiesa, buvo bandyta aiškinti, kad viskas susitvarkysią kažkaip savaime, bet kaip — taip ir liko neaišku.

Persekiojami tikinčiųjų tėvai

Panevėžio dekanas kun. J. Antanavičius ragino liautis saugumui varginti kandidatus į seminariją, neversti klierikus veidmainiauti ir priverstinai įsigyti imunitetą prieš bet kokį autoritetą.

Kun. J. Antanavičius nurodė eilę konkrečių atvejų, kaip persekiojami ir dvasiškai traumuojami tikinčių tėvų vaikai, kad jie, mokytojų įbauginti, bijo užeiti net į šventorių.

"Nėra reikalo moksleiviams lankytis bažnyčios šventoriuje", — atsakė valdžios atstovas. "O dėl viso kito — kalti patys kunigai, klierikai ir seminarijos vadovybė".

Iškraipymai spaudoje

Įprastinis "smegenų praplovimas", atrodo, tuo turėjo ir baigtis, bet, deja,... šaliai persitvarkant, vien "praplovimu" nepasitenkinta. Neužilgo respublikiniuose laikraščiuose — "Tiesa" rugsėjo 18 d., "Gimtasis kraštas" spalio 7 - 14 d., kiek vėliau ir "Valstiečių laikraštyje" — pasirodė aptariantys minėtą susitikimą straipsniai ir žinutės, aišku, su atitinkamais nutylėjimais, pagražinimais ir net grubiais iškraipymais.

Pareiškimas prieš spaudą

Lietuvos TSR Telegramų Agentūrai pasiųstas toks pareiškimas (nuorašai: Lietuvos vyskupams ir vyskupijų valdytojams).

(nukelta į 2 psl.)

Po Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjimo Apreiškimo parapijos salės scenoje rengėjai, programos dalyviai, kuo nors prisidėję prie minėjimo. Iš k. A. Vakselis, P. Jurkus, M. Klivečkienė, Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, A. Maldutis, solistė Gina Čapkauskienė, pianistas William Smiddy, tėv. Leonardas Andriekus, dr. Kazys Ėringis, klebonas kun. J. Pakalniškis, A. Samušis. Nuotr. L. Tamošaičio

KALBA KUN. S. TAMKEVIČIUS

(**Roma, lapkričio 21. LIC**) *Pateikiame kun. Sigito Tamkevičiaus žodį Vatikano radijo klausytojams.*

Garbė Jėzui Kristui! Kai lapkričio 4 dieną, sugrįžęs iš Sibiro tremties išlipau Vilniaus geležinkelio stotyje, tai ką pamačiau, atrodė lyg gražus sapnas. Pasitiko kunigai, bičiuliai, ir daug daug tikinčiųjų. Plevėsavo trispalvės, giedojome ir dainavome eidami į Aušros Vartus. Savo akimis pamačiau, kad Lietuva nebe ta, kokią ją palikaua 1983 m. gruodžio mėn., vykdamas į Uralo lagerį.

Žmonės tarsi pabudę iš ilgo miego ir sustingimo, į šitokią Tėvynę sugrįžti man buvo dvigubas džiaugsmas. Atgimimas Tėvynei ir Bažnyčiai teikia vilčių, kad turėsime ateitį.

Tačiau šiandien negalima gyventi iliuzijomis. Šviesesnė ateitis savaime neateis. Ją reikia išsikovoti. Šiame tautos atgimime Bažnyčią turi įnešti bene svarbiausią dalį. Nesupasavusio stalinizmo ir stagnacijos laikotarpiu Bažnyčia turi ypač padėti žmonėms dabar. Tautos atgimimas prasideda nuo kiekvieno lietuvio atgimimo — kada kiekvienas, tikintis Dievą ir netikintis dvasines vertybes pastatys aukščiau laikinųjų vertybių ir savo interesо.

Esu giliai įsitikinęs, kad tik Bažnyčia gali pakelti žmonių moralę. Tik Ji viena pajėgi rimtai ugdyti žmonių dvasingumą. Reikia tik pasidžiaugti, kad respublikos vyriausybė ieško kontaktų su Lietuvos Bažnyčios hierarchija ir kunigais, kad bendromis jėgomis gydytų tai, kas supuvo stalinizmo ir stagnacijos metais.

Dar nežinau, ar vyriausybė turės drąsos duoti pakankamai Bažnyčiai laisvės, kad ji galėtų atlikti savo misiją. Jeigu ta laisvė bus tik dalinė, tai rimtų rezultatų tikėtis negalima. Tačiau, bet kokių atveju, šiuo metu prieš Lietuvos kunigus iškilus didelė atsakomybė ne tik prieš Dievą ir Bažnyčią, bet ir prieš tautą. Reikia pakelti Lietuvą iš alkoholizmo. Reikia kovoti už sveikatą ir gausią šeimą. Reikia padėti tautiečiams nusikratyti stalinizmo pagimdytos baimės ir sustingimo.

Norėčiau visus Lietuvos kunigus ir tikinčiuosius paraginti į didelį žygį ir į didelę auką. Vardan Tėvynės ir Bažnyčios verta pavargti, verta pakentėti. Jei norime geresnės ateities, išsikovokime ją! (LIC)

Azerbaidžiano riaušėm pasižymėjusių Kirovobad ir Nachičevan miestų partijos vadai buvo pašalinti iš pareigų.

JAV VYSKUPŲ KONFERENCIJOJE SVARSTYTI IR LIETUVIŲ REIKALAI

(**Washingtonas, 1988 lapkričio 17. LIC**) Jungtinių Amerikos Valstijų vyskupai, susirinkę Washingtone aptarti įvairius klausimus, vieningai priėmė pareiškimą, turinti daugiau kaip 60 puslapių, religinės laisvės Rytų Europoje ir Sovietų Sąjungoje klausimu.

Pareiškime pasisakoma apie religinę padėtį kiekvienoje Rytų Europos šalyje. Aptariant Sovietų Sąjungos padėtį, daugiausia dėmesio skiriama Lietuvai ir Ukrainai. Pareiškimas apibūdina Lietuvos Katalikų Bažnyčią kaip tvirtovę prieš sovietų bandymus sunaikinti Lietuvos religinę, kultūrinę bei politinę tapatybę. *Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika* padėjus atkreipti pasaulio dėmesį į Bažnyčios sunkią padėtį. Sovietų valdžia kalino ir kitaip vargino *Kronikos*, Lietuvos tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komiteto bei Lietuvos Helsinkio grupės vadus. Kai kurie vadai buvo fiziškai užpulti arba žuvo neaiškiom aplinkybėm.

Vyskupų pareiškimas atkreipia dėmesį į tai, kad vyskupui Steponavičiui trukdoma eiti Vilniaus apaštalinio administratoriaus pareigas. Kritiškai pasisakoma apie valdžios politiką ryšium su kunigų skaičiaus apribojimu, vaikų katekizacijos draugimu, antireligine propaganda ir t.t.

Taipgi atkreiptas dėmesys į teigiamus reiškinius paskutiniu metu Lietuvos katalikų religiniame gyvenimea, įskaitant vyskupo Sladkevičiaus pakėlimą į kardinolus, Kauno kunigų seminarijos studentų skaičiaus padidinimą bei sovietų valdžios pažadą tikintiesiems sugarąžinti Vilniaus katedrą, Šv. Kazimiero bažnyčią ir Klaipėdos Taikos karalienės bažnyčią.

Vyskupų pareiškimas pabrėžia, jog svarbu neužmiršti žmogaus teisių bei religinės laisvės klausimų, siekiant taikos ir ginkluotės apribojimo sutarčių su sovietais. Prieš religinių laisvių suvaržymą reikia parotestuoti, ir už persekiojimus tikinčiuosius melstis. Taipogi vyskupai skatina tikinčiuosius Vakaruose užmegzti ryšius su religinėm visuomenėm už geležinės uždangos, juos lankyti ir jiems teikti finansinę bei kitokią paramą.

Vyskupų konferencija taip pat atkreipia dėmesį į Pabaltijo valstybių ypatingą padėtį, pažymėdama kad Vatikanas, JAV bei kitos valdžios nepripažįsta jų inkorporavimo į TSRS 1940 metais.

Paskutinėje vyskupų sesijoje vykusiose diskusijose apie religinės laisvės dokumentą vyskupas Paulius Baltakis, OFM, ir Arkivyskupas Charles Salatka padarė pareiškimus, paremiančius siūlomą dokumentą ir apšviečiančius kitus vyskupus apie Lietuvos tikinčiųjų padėtį.

(LIC)

"PAGARBA MAŽUMOMS" — POPIEŽIUS

"Siekiant sukurti taiką, reikia gerbti mažumas", — tokią temą popiežius Jonas Paulius II parinko ateinančiai XXII-ajai Pasaulinei Taikos Dienai, kuri bus atžymima 1989-ais metais sausio pirmąją.

Pristatydamas šią temą, Vatikano radijo dienraštis atkreipia dėmesį, kad beveik visuose pasaulio kraštuose yra mažumų, kurios visos siekia apsaugoti savo tapatybę, net ir šiais laikais, kai visuomenė vis labiau atsiveria internacionalizmui.

Popiežiaus parinktoji tema — "Siekiant sukurti taiką, reikia gerbti mažumas", — yra kvietimas valstybėm, tarptautinėm organizacijom ir pavieniam asmenim, kad kuriant taiką būtų reikiamai atsižvelgta į mažumų teises. Kaip pavieniai asmenys, taip ir žmonių bendruomenės bei tautos turi įgimtas teises, kurios privalo būti gerbiamos ir ugdomos. Pagarbą tautų teisėm skelbia tarptautinės deklaracijos ir tarptautiniai susitarimai.

Gerbti tautų teises skatina taip pat ir religinis tikėjimas. Dėl to reikia rūpintis, kad visur ir visada būtų pilnai gerbiamos tautų ir tautinių mažumų teisės ir kad jos būtų teisiškai užtikrintos. Reikia rūpintis kurti tokią visuomenę, kurioje visos tautos, kaip tik besiremdamos savo skirtingomis ypatybėmis, galėtų visos drauge—savitarpio vienybės dvasioje prisidėti prie taikos kūrimo.

Jei taika nėra kuriama visiem be išimties, taikos iš viso negali būti, yra pabrėžęs Jonas Paulius II-asis paskutinėje savo socialinėje enciklikoje. Negali būti tikrosios taikos, kai atskirom žmonių grupėm yra paneigiamos jiem priklausančios pagrindinės teisės, tarp jų ir religinė laisvė. Taika yra griaunama, kai prieš pavienius žmones ar žmonių grupes yra panaudojamos jėgos ir smurto priemonės, kai yra atsisakoma dialogo. Taikai kyla grėsmė, kad pavieniai žmonės ar žmonių grupės neatveria savo širdžių vieni kitiem.

Čekoslovakijos geležinkelių darbininko Augustin Navratil pastangom buvo surinkta 600,000 parašų po peticija, reikalaujančia didesnės religijos laisvės, bet už tai jis pats buvo uždarytas psichiatrinėj ligoninėj.

IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

Iš Italijos su taurėmis grįžo Lietuvos valstybinės konservatorijos studentų kamerinis choras (dirigentai T. Šumskas ir Č. Radžiūnas), dalyvavęs viename žymiausių Europos choro muzikos konkursų Goricijoje. Papasakojo apie šią išvyką vienas iš choro vadovų, konservatorijos vyr. dėstytojas Tadas Šumskas. Tarptautinis chorų konkursas Goricijoje, pavadintas iš šio miestelio kilusio muziko, kompozitoriaus, chorvedžio C. A. Sagicio vardu, rengiamas jau 27 kartą, sutraukia žymiausius choro muzikos specialistus ir atlikėjus. Šiemet jame dalyvavo per 800 dainininkų iš 12 šalių. Varžytasi keturiose kategorijose: mišrių chorų, polifoninės ir liaudies muzikos, vyrų — liaudies ir moterų polifoninės muzikos, kiekvienoje reikėjo atlikti po keturius kūrinius. Dar vyko vienas atskiras — ansamblių konkursas, kuriame varžėsi ne tik saviveiklininkai, bet ir profesionalai. Lietuviai laimėjo abu mišrių chorų ir moterų chorų konkursus, o vyrai užėmė antrąją vietą. Be to lietuviams įteiktas Didysis prizas už geriausią pasirodymą ir piniginės premijos — iš viso 10,5 mln. lirų (apie 5-6 tūkstančius dolerių). Beje, iš Tarybų Sąjungos Goricijoje tik latvių choras "Dzieduonis" yra tapęs vieno konkurso nugalėtoju. Baigiamuoju konkurso akordu tapo J. Naujelio "Lietuva brangi". Beje, skambant šiam kūriniui, salėje staiga ėmė gesti šviesos, ir liko tik neoninis užrašas "XXVII tarptautinis C. A. Segicio choro muzikos konkursas". Vėliau konkurso prezidentas Dž. Vencilis pusiau rimtai, pusiau juokais kalbėjo, kad šią konkurso režisieriaus improvizaciją galbūt vertėtų padaryti tradiciniu laureatų vakaro elementu, o "Lietuva brangi" paskelbti festivalio himnu. Pasibaigus festivaliui, pagal Goricijoje gyvuojančią tradiciją visi chorai buvo paprašyti padainuoti bažnyčiose. Lietuviams kaip Didžiojo prizo laureatams, buvo skirta centrinė bažnyčia. Atliko M. K. Čiurlionio "Kyrie" pradžią, keletą religinių ir tautinių giesmių.

Savaitės įvykiai

Alžiras atnaujino diplomatinius santykius su Egiptu. Jie buvo nutraukti Egiptui pasirašius taikos sutartį su Izraeliu.

Sovietų ideologinės komisijos pirmininkas Vadim A. Medvedevas pareiškė, kad Gorbačiovo atvirumo politika negali būti taikoma JAV apsigyvenusiam rašytojui ir Nobelio premijos laureatui Aleksandrui Solženicynui, nes jis savo veikaluose iškėlė ne tik partijos, bet ir Sov. S-gos kūrėjo Lenino nusikaltimus.

Sovietinės Gruzijos respublikos sostinėj prie Aukšč. tarybos rūmų taip pat visą savaitę vyko demonstracijos, protestuojančios prieš numatytus sovietų konstitucijos pakeitimus.

Bethlehem miesto burmistras, solidarizuodamas su Izraelio okupuotose arabų žemėse vykstančiu sukilimu, atšaukė tradicines Kalėdų švenčių apeigas Kristaus gimimo sukakčiai paminėti.

1986 m. lapkričio mėn. prasidėjusi Vienos konferencija Helsinkio aktų vykdymui sekti vis dar negali pasiekti susitarimo dėl žmogaus teisių, laisvos emigracijos ir laisvo religijos išpažinimo.

JAV numato reikalauti, kad JAV karinę paramą gaunančios valstybės iš anksto sutiktų bendradarbiauti su federalinėm įstaigom, norinčiom patikrinti, ar parama naudojama tiem reikalam, kuriem ji buvo numatyta.

Libano sostinės vakarinėj daly kelias diena vyko žiaurios kovos tarp Sirijos remiamos Amal milicijos ir Dievo partijos šalininkų, remiamų Irano.

Maskvoj Ogoniok žurnalo rūpesčiu buvo surengta "sąžinės savaitė", kurios metu buvo suorganizuota stalinmečio fotografijų, laikraščių iškarpų ir kitokios medžiagos paroda, kurią gyventojai gausiai lankė.

Pietų Afrikos vyriausybė nutarė negrąžinti į kalėjimą Afrikos juodųjų kongreso vado Nelson R. Mandela, kuris dabar yra gydomas nuo džiovos. Beto, iš kalėjimo buvo paleisti dar du juodųjų vadai Pan-afrikiečių kongreso steigėjas ir vadas Zephania Mothopeng ir juodųjų darbo unijų vadas Harry Gwala dėl jų pažengusio amžiaus ir ligos.

Sov. S-gos prezidentas Gorbačiovas partijos centro komitetui pasakytoj kalboj pažymėjo, kad Baltijos valstybėse ir tarp Armenijos ir Azerbaidžiano kilusieji tautiniai neramumai sudaro pavojų Sov. S-gos ūkiui ir visuomenei.

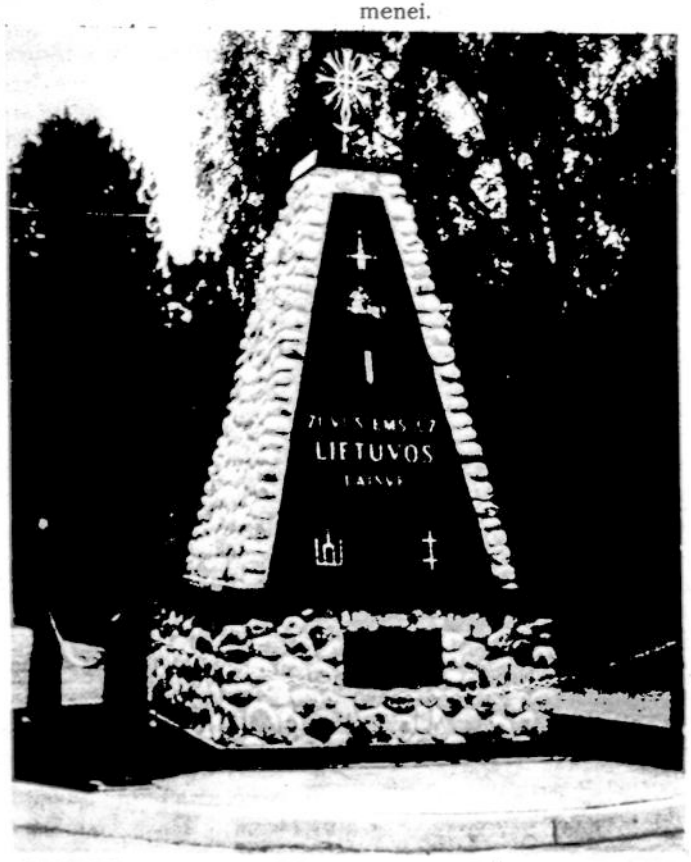

Paminklas žuvusiems dėl Lietuvos laisvės Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississauga, Ontario, Canada. Paminklą pastatė Lietuvos Šaulių Sąjungos Tremtyje Vilniaus šaulių rinktinė Kanadoje. Paminklo atidengimas ir pašventinimas įvyko š. m. gegužės 29 d. Nuotr. S. Dapkaus

JAKOVLEVO VIEŠNAGĖ LIETUVOJE – IMPERIALIZMAS SU NAUJU VEIDU

Politbiuro nario ir Gorbačiovo sąjungininko **Aleksandro Jakovlevo viešnagę Lietuvoje,** aprašytą *Tiesos* rugpjūčio 23 - 27 d. numeriuose, galima susumuoti šiais žodžiais: "Kai kas naujo ir daug kas seno". "Liberalų" atstovas Kremliaus hierarchijoje ir išsamių reformų šalininkas Jakavlevas patrauklesnis už kitus Lietuvą lankiusius partijos didžiūnus. Jis pripažino daugelį sovietinio režimo padarytų klaidų, kritikavo biurokratus, pasisakė prieš tautų susiliejimą. Kitoks buvo ir jo stilius — jis nešūkavo, negrūmojo, mėgino diskutuoti svarbias problemas. Nors nedidelio ūgio, savo intelektu jis aiškiai prašoko lietuvių kompartijos hierarchus.

Tačiau kalbėdamas lietuvių tautai esminiais klausimais, Jakovlevas pasitenkino bendrybėmis, išsisukinėjimais, arba užėmė neigiamas pozicijas. Pasisakęs už tautinių kalbų funkcionavimą visose gyvenimo srityse, jis tuoj pridūrė, jog mokyklose tai "neturi prieštarauti demokratiniam kalbos mokymosi laisvo pasirinkimo principui". Tokį "demokratiškumą", kuris palieka mokymąsi tautine kalba savanorišku, kaip nutautinimo bei rusinimo įrankį griežtai smerkia nerusų respublikų intelektualai. apie reikalavimus, kad lietuvių kalba respublikoje būtų paskelbta valstybine, Jakovlevas neužsiminė.

Jakovlevas nesuprato ar nudavė nesupratąs kritiko Petro Bražėno žodžių apie Lietuvos istoriją — kaip apie ją daug metų nusikalstamai tylėta arba puse burnos kalbėta, ir kodėl tauta neturi gėdytis savo istorijos. Į tai Jakovlevas teatsakė, kad nei lietuviams, nei kitoms tautoms, istorijos nereikia gėdytis — tarsi jis nežinotų, kad lietuvių tautai jos istoriją draudė ir jos gėdytis vertė Jakovlevo partija. Jakovlevo valdžia, Jakovlevo ideologija ir Jakovlevo tautiečiai? Kas gi tada turėtų gėdytis už Lietuvos prievartavimą bei rusinimą? O imperializmo gėdytis naudinga ir sveika.

Kažin ar lietuvius patenkins ir Jakovlevo aiškinimai apie masinių represijų aukų reabilitavimą. Sovietiniai organai sugebėjo labai greitai ir operatyviai išvežti ir išnaikinti šimtus tūkstančių lietuvių. Dabar sovietinės valdžios atstovas aiškina, jog reabilitavimas būsiąs patikėtas vietiniams organams ir užtruksiąs labai ilgai, nes kiekvieną atvejį reikia nuodugniai tyrinėti. Tai reiškai, jog dabartinė valdžia tebemano, kad kai kurie lietuviai buvo ištremti ir numarinti teisėtai, ir kad sovietiniai okupaciniai organai, pažeidę tarptautinę teisę ir žmoniškumą. vistik turėjo kažkokią teisę lietuvius marinti. Geriausias atsakymas į tokius Jakovlevo išvedžiojimus būtų pacituoti *Literatūroje ir Mene* išspausdintus Sibiro kankinės Onos Belecieknės žodžius: Nereabilituota! Neprašiau ir neprašysiu, kad pasigailėtų, nes nei mano vyras, nei mūsų 3 metų dukra, nei aš nebuvome nusikaltėliai"!

Jakovlevas daug kalbėjo apie nacionalizmo pavojus, bet pamiršo pasisakyti kitu svarbiu, imperializmo, klausimu. Visą kaltę už praeities nusikaltimus suvertę parankiajam "stalinizmui". Jis ir jo vyriausybė bei partija, kurios tęsia imperialistinę politiką Lietuvoje, neprisiėmė jokios atsakomybės už Lietuvai padarytas skriaudas. Atrodo, kad Jakovlevui lietuvių ir kitų nerusų tautų pastangos išsaugoti savo savitumą ir atstatyti savo išdarkytas kultūras irgi kvepia "nacionalizmu", nes jis nemažai postringavo apie izoliavimosi pavojus, "nacionalinius rezervus", ir integracinius procesus užsienyje. Gaila, kad niekas iš pokalbio dalyvių nepriminė Jakovlevui, jog užuot kalbėję apie izoliavimą, lietuviai reikalauja platesnių ryšių su užsieniu. apsisaugoti jie nori nuo rusinimo, kurio Jakovlevas irgi nerado reikalo paminėti.

"Pirmą kartą turime vadovybę, kuri prieš inteligentiją kumščiu nedaužo stalo", apie Jakovlevą kalbėjo rašytojas Mykolas Sluckis. Taip, tai gerai. Reikia sveikinti viską, kas lengvina lietuvikų gyvenimą ir skatina laisvėjimą. Jakovlevo grupė Kremliuje nepasitiki stalinodiniais Lietuvos KP vadovais, ir jis pristabdė jos įniršį prieš Persitvarkymo Sąjūdį. Tačiau dalyko esmė kitur. Padoresnis ponas geriau už piktą poną, bet baudžiava lieka baudžiava. Tautos suverenumas reiškia ne tiktai baudžiavos palengvinimą bet ir jos panaikinimą. **(Elta)**

Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

Telšiai, 1987 m. rugsėjo 20 d.

Mes, žemiau pasirašiusieji, iškviesti susitikimui į LTSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumą, vykome geranoriškai nusiteikę, tikėdamiesi galėsią pasisakyti mums rūpimais Bažnyčios ir Valstybės santykių klausimais. Buvome nustebinti tuo, kaip nušvietė šį susitikimą masinės informacijos priemonės.

Informacijos priemonės nurodė, kad kalbėjo valstybės vadovai, kunigai ir vyskupai. Tikrumoje kalbėjo tik LTSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumo pirmininkas R. Songaila ir Respublikos Aukščiausios Tarybos pirmininkas, LKP Centro Komiteto sekretorius L. Šepetys.

Leidus klausti, klausimus pateikė eilė kunigų ir vyskupas. Savo klausimuose jie palietė Bažnyčios ir Valstybės santykių žaizdas. Kaip suprasti tokį informacijos pranešimą, kad vyskupas A. Vaičius, Kunigų seminarijos rektorius V. Butkus ir dekanas P. Palšis (laikraštyje parašyta "Palsys") pritarė susirinkime iškeltoms mintims, kai tikrumoje visi tik kėlė jiems ir Lietuvos Bažnyčiai rūpimus klausimus.

Š. m. rugsėjo 18 d. "Tiesa" perdavė ELTOS pranešimą, kad vysk. A. Vaičius, Kunigų seminarijos rektorius V. Butkus, dekanas P. Palšis padėkojo "už sąlygas atlikti religines apeigas". Tokio padėkojimo išvis nebuvo.

Argi reikalinga dėkoti už įstatymais garantuotas teises? Šitokiu išsireiškimu tarsi pasakyta, kad tikintieji teisę į religines apeigas gauna tik kaip ypatingą vadovų malonę.

Tai, matyt, suprato ir patys korespondentai, nes vėliau "Valstiečių laikraštyje" šitos frazės jau nebuvo. Reikėtų tokio lygio susitikimus nušviesti objektyviai ir teisingai.

Pasirašė vysk. Antanas Vaičius ir Telšių vyskupijos dekanai: kun. Bernardas Talaišis, kun. Bronislovas Burneikis, kun. Jonas Gedvila, kun. Petras Puzaras, kun. Kazimieras Gaščiūnas, kun. Juozas Pačinskas, kun. Petras Palšis kun. Jonas Bučinskas.

Švenčių proga nusipirkime lietuviškų knygų ir plokštelių. Jų galima gauti Darbininko administracijoje — 718 827 - 1351.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas tokiais tik išimtinais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S, St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klijentais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, finansų patarėjas , dirba su Shearson Lehman Hutton, 14 Wall St., 9th Fl., New York, N.Y., 10005. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, Govt. Bills, fondus, commodities, auksą, sidabrą, gyvybės apdraudimą, annuities, atidaryti IRA planus ir banko certifikatus. Suinteretuoti skambinkite 212 306 - 0683 arba 800 221 - 5734.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA", WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Meilus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11384. Tel. 718 229-9134.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT – "Lietuvos Atsiminimai", ketvirtadieniais nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Pirmad. 6 - 7 val. vak. iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt., 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel 201 753 - 5636.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00-10:00 val. ryto iš WCAV-FM banr 98.0. Vedėjas Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. T 617-586-7209.

LITHUANIAN COOKERY
In English, 316 pages, price 10 dol.

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastikiniu apiplanku. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 10 dol. Persiuntimas ir Postage 1 dol.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA — — GAUSI PARODŲ SALĖ

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y., 11207
Editorial Office 718 827-1352
Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360
Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year $20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.
ISSN 0011-6637
Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Kristus persitvarkymo sąjūdy

MIELI BROLIAI, SESĖS LIETUVIAI!

Šiemet Kristaus gimimo šventę — Kalėdas — švęsime stiprių emocijų ženkle ir su nauju viltingu pasitikėjimu melsime Dievą, kad ir mūsų pavergtai tautai išsipildytų pranašo Izaijo žodžiai: "Tauta, kuri vaikščiojo patamsiais, išvys skaisčią šviesą, gyvenantiems tamsybių šalyje užtekės šviesybė" (Iz. 9:11).

Kiekvienos religinės šventės tikslas yra, prisimenant istorinį įvykį, priartinti mus prie Kristaus, padėti Dievo meilei pilniau pasireikšti mūsų gyvenime. Tačiau didžiųjų švenčių, ypač Kalėdų ir Velykų proga, mūsų dėmesys nukrypsta į tautą, nes daugiau negu kitu laiku, išgyvename jos vargus, džiaugsmus ir viltingus lūkesčius.

Prieš keletą mėnesių į viešumą išėjo ir žaibo greitumu tebeplinta tautinis bei religinis atgimimas, "vaduojąs tautos sąmonę nuo senų minčių jungo bei kuriąs naujo gyvenimo siekius, pagrįstus dora, protu ir dvasia". (R. Ozalas, "Atgimimas", Nr. 1, 1988.IX.18). Tai ir užtvindė mūsų širdis viltingu džiaugsmu ir sykiu neramumais, jos ateitį norinčiais atspėti klausimais.

Mus džiugina kardinolo Vincento Sladkevičiaus užtikrinimas, kad, nežiūrint beatodairinės ateizacijos ir nužmoginimo metų, "kai jie turėjo kalbėti ne tai, ką manė ir daryti ne tai, ką sakė", nors tautos siela bei sąžinė tapo labai sužalotos, tačiau "nėra tiesa, kad visuomenė bemaž ištisai (yra) tapusi ateistiška, ir kad krikščioniškos vertybės jai nebereikalingos" ("Švyturys", Nr. 19, 1988). Persitvarkymo Sąjūdžio dėmesys dvasiškijai rodo, jog Lietuvos inteligentija, nors ir auklėta ateistinio materializmo dvasioje, pradeda suprasti, kad be dorovinio atgimimo negali būti nė tikro visuotinio atsinaujinimo. Dar daugiau — mus džiugina jų įžvalga, kad tik Kristuje gali išsipildyti tautos puoselėjamos viltys.

Ilgą laiką maniau, kad iš labirinto galima išeiti jėga (m. p.). Tada buvau iškėlęs šūkį: "Lietuvai reikia išauginti poetų su boksininko kmuščiais... Dabar man svarbiau tai, kas siejasi su Kristumi... Kristus yra amžinybės metafora. Viltis. Kitos mes neturime" (Sigitas Geda, "Aušrinė" Nr. 1, 1988).

Neramumą kelia ir atsakymų ieško okupanto pakeista taktika. Tauta žino, kad ne iš meilės žmonėms ar iš pagarbos Dievo įsakymams, o ekonominių bėdų verčiama sovietų valdžia šiek tiek atleido religinį, tautinį ir kultūrinį gyvenimą kontroliuojančius varžtus: legalizavo tautos himną, trispalvę ir lietuvių kalbą; grąžino sostinės katedrą, toleruoja drąsius kardinolo pasisakymus; po ilgų metų "mokslinių" įrodinėjimų, kad Dievo nėra, leis tautai viešai ir iškilmingai švęsti Išganytojo gimimo šventę; pirmą kartą Sovietų Sąjungos televizija transliuos Bernelių mišias.

Šį tautos nerimą pergyvename ir mes, bandydami atspėti, ko tautai šiandien labiausiai reikia, kokios pagalbos iš mūsų laukia. Viena yra tikra, kad tauta nuoširdžiai įvertina kiekvieną mūsų apsilankymą ir jos praturtinimą ne "volgom" ar "žiguliais", o dvasią pakeliančia lietuviška knyga; tauta dėkinga už mūsų pastangas informuojant pasaulį apie jai paneigtas teises. Tačiau virš visko tauta dėkoja ir pakartotinai prašo "karštų maldų", kad šis viltingas spindulys

(nukelta į 4 psl.)

Darbininko 33 ir 34 numeriuose, (rugsėjo 2 ir 9 dienomis), išspausdinome pasikalbėjimą su Petru Jurgėla apie Darių ir Girėną.

Petrą Jurgėlą New Yorko lietuviai gerai pažįsta. Jis gyvena Uniondale, L. I., aktyviai dalyvavo lakūnų Dariaus ir Girėno skrydžio pasiruošimo darbuose ir vėliau, lakūnams žuvus, parašė stambų veikalą "Sparnuoti lietuviai — Darius ir Girėnas". Knyga buvo išleista 1935 metais Chicagoje.

Ten labai detaliai aprašomas lakūnų gyvenimas, jų apsisprendimas nugalėti Atlantą ir pasiruošimo žygiai, pati tragedija, laidotuvės ir kaip herojai buvo pagerbti Lietuvoje ir čia Amerikoje.

Telefonu pasikalbėjus su knygos autoriumi, jis vėl savo archyvuose surado įdomių nuotraukų. Gal kai kam jos ir žinomos, ir matytos , bet jos vertos dėmesio.

Lakūnų nuotrauka

Besirengiant kelionei ir propaguojant skridimą, buvo padaryta eilė lakūnų nuotraukų, kurios vėliau visur buvo spausdinamos laikraščiuose bei knygose. Ir ši nuotrauka daug kur matyta, padaryta ji Chicagoje P. Conrad

1935 m. liepos 28 vyskupas Teofilis Matulionis šventina Dariaus ir Girėno paminklą Chicagoje. Šalia stovi kun. H. Vaičiūnas, kuris globojo skridimo ir paminklo statymo fondą. Dešinėje — Miss Lithuania. Nuotr. iš P. Jurgėlos archyvo.

Iš Petro Jurgėlos archyvų

PRAEITIS KALBA IŠ NUOTRAUKŲ

fotografijos studijoje. Suprantama, ji buvo padaryta prieš jų skridimą.

Originalinėje nuotraukoje kapitonas Stepas Darius buvo dešinėje, kai žiūrime į nuotrauką; pirmasis iš kairės buvo lakūnas Stasys Girėnas.

Gamindama lakūnams pagerbti nuotraukas, studija negatyvą apsuko, taip kapitoną Darių padarė pirmuoju iš kairės. Taip didingiau, įspūdingiau, bet nei fotografijos studija, nei kiti neatkreipė dėmesį į lakūnų drabužius. Abiejų švarkai irgi apsukti. Taip niekas švarkų nesiuvo. Čia švarkai užsagstomi su kaire ranka į kairiąją pusę. Tai aiškiai matyti iš švarko atlapų.

Švarke kairioje pusėje yra kišenaitės, į kurias įkišamos nosinaitės, akiniai, pieštukai. Čia tos kišenaitės yra lakūnų dešinėje pusėje.

Kapitonas Darius prie savo kišenaitės turi prisegęs lakūno ženklą — sparnų, o Girėnas buvo prisikabnęs žodį "Pilot". Kai negatyvą apsuko, dabar tas žodis parašytas visai iš kito galo.

Fotografo įrašas yra nuotrauko kairėje, žemaai prie Dariaus lakūno ženklo. Dešinėje įstrižai įrašyta: Lakūnai Darius ir Girėnas, išskrido liepos 15 d., žuvo liepos 17 d. Soldin — Germany 1933 m.

Lituanicos lakūnų nuotrauka, kuri visur buvo platinama po jų žuvimo. Nuor., iš P. Jurgėlos archyvo.

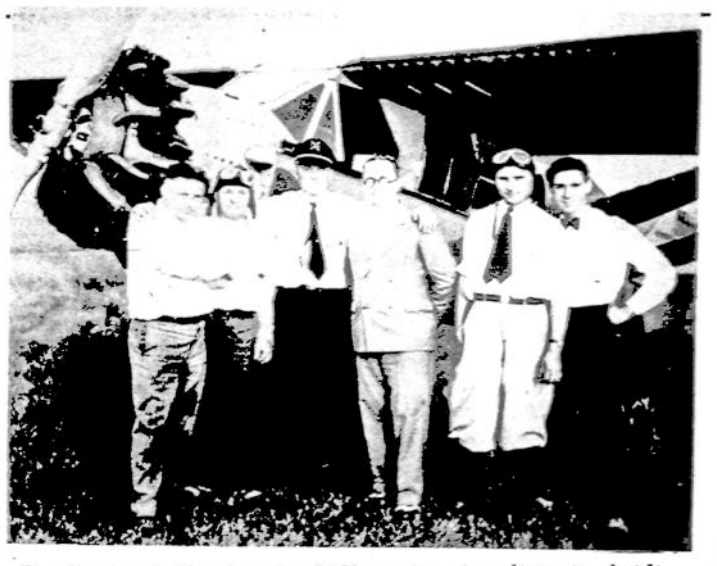

Ruošiant aviacijos šventes JAV-se pirmajam lietuvių skridimui per Atlantą remti. Iš k. prie Lituanicos stovi antras lakūnas Vydžius, kapitonas Stepas Darius, Petras Jurgėla, lakūnas Stasys Girėnas, parašiutininkas Bolis. Nuotrauka iš P. Jurgėlos archyvo.

Knygos autorius su lakūnais

Besiruošiant žygiui per Atlantą, buvo rengiamos aviacijos šventės lietuviškose kolonijose. Ir šiaip lakūnai buvo dėmesio centre.

Šioje nuotraukoje matome knygos autorių Petrą Jurgėlą su lakūnais ir keleta kitų lietuvių.

Petras Jurgėla, Lietuvos kariuomenės kapitonas, buvo dar iš kariuomenės laikų pažįstamas su Stepu Dariumi. Ta bičiulystė tęsėsi ir čia Amerikoje. Petras Jurgėla daug rašė apie jų žygį, sulietuvino ir Stasio Girėno pavardę. Jis prieš skridima vadinosi Girskis. Petro Jurgėlos patartas, pasivadino Girėnu.

Nuotrauka padaryta prie Lituanicos lėktuvo. Petras Jurgėla stovi tarp abiejų lakūnų. Tąsyk ir negalvojo, kad reikės apie juos rašyti knygą, kad jų žygis paskui skardės kartų kartoms.

Paminklo šventinimas

Lakūnams žuvus, vienas iš

(nukelta į 4 psl.)

Iš kelionės tik asilas negrįžta arkliu

II APAŠTALAS PAULIUS KIPRE 23

ANTANAS RUBŠYS
MANHATTAN COLLEGE

Ilgainiui, kai visiškai išdžiūvusią Vidužemio jūrą vėl pripildė vandenys, pasirodė dvi salos: viena šiaurinis kalnagubris, o kita Troodos kalnynas su Olimpo viršūnę. Legenda teigia, kad Nojaus arka užkliudžiusi Olimpą. Nojus pamanė, kad jau pasiekė žemę, todėl nuleido didžiulį akmeninį inkarą. Jis kabėjęs ant Olio viršūnės per šimtmečius. Taip su įsitikinimų pasakoja senukas kiprietis kavinėje atgaivos metu.

Meilės ir grožio deivė Afroditė yra neatskiriamai įausta į Kipro tautosaką. Uola prie kurios ji išlipo iš jūros bangų yra vadinama Petra tu romijū (Petras tou romieu). Autobusas sustoja prie jos. Gidė kviečia išlipti.

Pafos apylinkių pajūrį puošia, lyg dantys burną, dideli ir maži įlinkiai, sudarydami slaptingą gamtovaizdžio idilę. Auksiniu smėliu pakloti paplūdimai viliojo nuo žilos senovės poetus, — graikus ir romėnus.

Homeras Afroditę laikė Dzeuso ir Dionės dukterimi. Hesiodas aprašo Afroditės gimimą, pasinaudodamas liaudies pasakojimu:

Švelnus Zefiro vėjukas
atnešė ją per bangų mūšą,
griaustinio balsais, tarp
švelnių jūros putų.
O Horae aukso drabužiuose
priėmė ją džiugiu krykštavimu.

Horae — Laikai graikų religijoje, buvo metų laikų deivės, Dzeuso ir Temės (Themis) dukros. Metų laikai buvo joms pavaldūs, tačiau jos nebuvo garbinamos, bet tik tarnavo kitų dievų poreikiams. Horae skaičius ir vardai skyrėsi skirtingose vietose. Hesiodas mini trejetą Horae: Eirene (Ireną), Dike (Teisingumas) ir Eunomia (Tvarka arba Darna).

Afrodite buvo deivė su daugeliu veidų. Dzeuso duota Hefestui už žmoną, ji mėgavosi su daugelių kitų. Ji pamilo Ares, — iš šios meilės gimės ne tik Harmonia, bet ir pasak kitų mitų, Eros ir Anteros; iš meilės su Hermes, Afrodite pagrindė Hermafroditą, o iš meilės su Dionisu — Priapus. Dzeusas sukėlė Afroditės meilę skerdžiui Anchises, — iš šios meilės gimė Enėjas. Paris paskyrė Afroditei nesantaikos obuolį, kuris sukėlė ginčą, privedusį graikus į karą rieš Trojį.

Afroditė, gimusi Kipre, buvo garbinama visoje Graikijoje ir graikų kultūros kraštuose. Tačiau jos savybės ne kartą buvo skirtingai vaizduojamos. Kaip Afroditė **urania** — "dangiškoji", ji buvo dangaus skliauto deivė, — tyros ir dvasinės meilės įkūnijimas; kaip Afroditė **plandemos** — "liaudies", ji buvo vedybinio šeimos gyvenimo deivė, žemiškos ir juslinės meilės įkūnijimas. Afrodite buvo garbinama ir kaip karo deivė, — pavyzdžiui Spartoje, — bei kaip jūros deivė ir jūreivių globėja. Savo savybėmis ne kartą Afroditė buvo tolygi Artimųjų Rytų deivėms — Auštartei ir Ištarai.

Romėnai Afroditę tapatino su Venera. Venera, romėnų religijoje, buvo augalijos deivė. III šimtmečio prieš Kristų būvyje ji buvo sutapatinta su Afrodite.

Menu garsiąsias Veneros - Afroditės marmurines statulas: Luvro Venerą iš Melos salos, Medici Venerą — Medici Afroditę Uffizi muziejuje, Florencijoje, Kapitolijaus muziejaus Venerą Romoje. Umbrijos menininkas Sandro Botticelli įamžino Afroditės gimimą.

Paleia Pafos ir Afroditės šventovė

Pavažiavus keletą kilometrų pajūriu nuo Afroditės Uolos, pasiekiame **Paleia Pafos** — Senąjį Pafos. Lankysime Afroditės šventovę — pamatus ir aslą.

Pausanijas, prieškristinių laikų keliautojas, rašė, kad Pafos miestą ir šventovę pastatė legendinis Trojos karo didvyris Agapenoras (Agapenor). Pausanijo laikais Pafos buvo svarbus ir garsus dėl Afroditės šventovės. Tūkstančiai maldininkų iš tolimųjų kraštų atkeliaudavo su aukomis dalyvauti metinėje Afroditės ir Adonio šventėje.

Afroditė, moteris, Adonis — vyras dužlioje metinio gamtos ciklo būklėje. Mitai apie dievus buvo anuometinė filosofija, — jie davė metinei žmogaus patirčiai ir savistabai pasakojimo rėmus. Mitas — pasakojimas apie Afroditę ir Adonį yra tragiškas, nes Adonis miršta, o Afroditė jo gedi. Mitas yra kokektyvinė žmogaus savimonė. Neužteko mitą žinoti, reikėjo jį švęsti.

Į Pafos atvažiuoju antrusyk. Pirmoji kelionė buvo gruodžio mėnesį. Žvarbus vėjas ir sodrūs lietaus gūsiai tuomet tuštino Pafos gatves. Dabar — birželis gamta mėgaujasi spalvų ir garsų muzika, šelmiški debesiukai veltui bando paslėpti bent minutei saulę, nuo jūros veržiasi gaivus vėjukas. Zefiras tebežaidžia bangų mūšoje! O žmonių, žmonių...

Pafos. Uosto pakrantė. Nuotr. kun. prof. A. Rubšio

Bendrakeleivių šneka įdomi: vienas prisimena anglą Shakessphere'ą, kitas graiką Ezopą... Net pacituoja Shakessphere'o eiles apie sidabrasparnius balandžius, kurie nešė Afroditę nuo Dali (Dhali vietovės salos centre) — Adonio mirties vietos į Pafos:

[balandžiai] nešė Afroditę, skrisdami į Pafos, kur jų karalienė norėjo užsidaryti ir, liūdesy paskendus, gedėti viena...

Anglui įdomu, kiek kilometrų turėjo balandžiai nešti liūdinčią deivę. Adonis, pasak mito, žuvo nuo Ares rankos, centrinėje salos dalyje. Dali Paukščių keliu yra arti. Anglas didžiuojasi, kad savo ranka Dali vietovėje palietęs paminklinį ženklą.

Kitas anglas, pastebėjęs ant pajūrio pakrantės ožiuką, noriai prisimena graiko Ezopo pasakėčią apie "Ožiuką ir austrę". Ožiukas buvęs greitakojis, o austrė namiseda. Susidūrė jiedu, pasak Ezopo, akis į akį prie jūros.

(Bus daugiau)

GARBAUS PRELATO GARBINGA SUKAKTIS

Darbininko skaitytojams prel. Jonas A. Kučingis gana artimai pažįstamas. Čia prisimenamos jo sukaktys — ar tai Viešpaties tarnyboje, ar amžiaus eigoje. Jis to yra visokeriopai nusipelnęs.

Prel. J. A. Kučingis — Los Angeles, Calif., tolimoje nuo New Yorko lietuvių saloje, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos vienas iš steigėjų ir jos puoselėtojas, ugdytojas ir tobulintojas.

Prel. J. A. Kučingis artėja prie našios 80 metų amžiaus sukakties.

Prel. Jono A. Kučingio našios sukakties proga peržvelkime bent keletą jo gyvenimo momentų.

— o —

1908 m. gruodžio 23 d. gimęs iš religingų tėvų, Jonukas pradėjo jausti palinkimą Dievo tarnybai. Dėl to jis meldėsi ir patarnaudavo mišioms. Lankydamas Švėkšnos progimnaziją, priklausė prie ateitininkų. Būdamas ateitininku, stengėsi save ir kitus atnaujinti Kristuje. Einant šiuo keliu, beliko padaryti paskutinį žingsnį — stoti į kunigų seminariją. Jis tai, Dievo šaukiamas, ir padarė.

Baigęs Telšių kunigų seminariją, 1937 metų birželio 6 dieną išgirdo vyskupo žodžius: "Tu esi kunigas per amžius".

Kunigišką veiklą Jonas

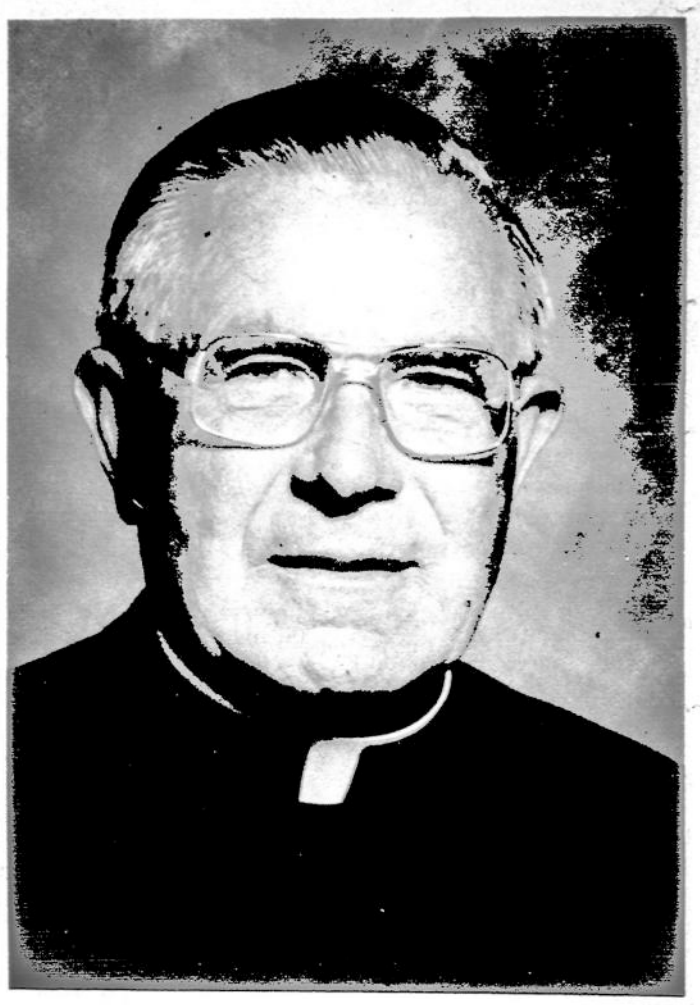

Prel. Jonas Kučingis

pradėjo vikaraudamas Šilalės parapijoje ir kapelionaudamas Šilalės gimnazijoje. Jau nuo tada pasireikšdavo jo kunigiška meilė artimui, atsidavimas parapiečiams, ypač ligonius lankant.

Buvę Šilalės gimnazistai prisimena, kad kapeliono namai buvo visiems mokiniams atviri. Nenuostabu tad, kai kun. Jonas išvyko į Italiją, į Milano Švč. Jėzaus Širdies universitetą pagilinti studijų, autobusas buvo perpildytas gėlėms.

Vėliau jam teko eiti 6-ojo Lietuvos kariuomenės Margio pulko kapeliono, Šilalės klebono, o dar vėliau Telšių gimnazijos kapeliono pareigas.

Pasitraukus į Vakarus, kun. Jonas talkino vokiečių pastoracijoje ir buvo Rottenburgo vyskupijos lietuvių išeivių kapelionas. 1946 atvyko į Los Angeles, Calif., ir 1947 balandžio 11 buvo paskirtas Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonu.

Kun. J. Kučingiui teko perimti iš mirštančio šios parapijos steigėjo prel. Juliaus Maciejausko Šv. Kazimiero parapiją jos kūdikystės dienose. Ir naujasis klebonas turėjo aiškią ateities viziją — tvirtą lietuvišką parapiją Pacifiko pakrantėje.

Taip iš pradinio pumpuro naujasis jaunas klebonas išaugino tai, kuo dabar visi džiaugiasi: turima puiki bažnyčia, salė, pilna mokykla, klebonija, senelių namai, plačios aikštės vaikų žaidimams ir sekmadieniais automobilių pasatymui.

Ir taip Los Angeles Šv. Kazimiero lietuvių parapija, būdama pati jauniausia lietuvių parapija Jungtinėse Amerikos valstijose, yra išugdyta iki tokio laipsnio, kokio jai gali pavydėti ir senesnės bei didesnės šio krašto lietuvių parapijos.

Kun. J. Kučingis nebuvo ir nėra vien zakristijos ar parapijos raštinės žmogus. Jis veikia su lietuviškomis organizacijomis, bendradarbiauja lietuviškoje spaudoje, organizuoja kultūrinius renginius kaip Lietuvių Dienas, o nuo 1952 m. redagavo parapijos laikraštėlį "Lietuvių Žinias".

Nenuostabu tad, kad kun. Jonas Kučingis neliko nepastebėtas bažnytinės vyriausybės. 1965 metais jis buvo paaukštintas Jo Šventenybės popiežiaus rūmų prelatu su Right Reverend titulu.

Šv. Paulius apaštalas pirmame laiške Korintiečiams mini, kad dabar mums lieka tikėjimas, viltis ir meilė, bet didžiausia iš jų yra meilė. Ir prel. Jonas A. Kučingis tą meilę Dievui, Jo bažnyčiai, Šv. Kazimiero lietuvių parapijai ir jos nariams pilnai išreiškė. Džiugu, kad jis sulaukė teigiamo atgarsio iš savo parapiečių, kad jo meilė nebuvo atstumta ir parapiečių palankumas pasireiškė gausiomis aukomis, kurios įgalino pasiekti šį lietuviškos parapijos klestėjimą.

Kai prel. J. A. Kučingis šventė savo kunigystės 45 metų sukaktį, lietuvių tautos genijus, per pasaulį keliaująs dainius, skleidžiąs lietuviškąjį lyrikos žodį, mūsų tautos pasididžiavimas — Bernardas Brazdžionis sukaktuvininkui skyrė specialų eilėraštį. Čia norėčiau pacituoti to eilėraščio keletą eilučių:

Esi tu kunigas per amžinuosius amžius,
Maldas ir padėkas ir prašymus renkąs
Vardan Jehovos, Kristaus ir visų dievų Praamžiaus,
Kodylo dūmuos laimingą Adomo ir Ievos aukas.
Esi tu kunigas, ir tavo rankos neša
Dangun ir ašaras ir džiugesį žmogaus,
Ir Viešpaties malonės šventą lašą
Šventų mišių aukoj maldaująs gaus.
Esi apaštalas tu, vergas, ar esi tu vergo tarnas,
Tau neprilygsta nei Saliamono, nei Dovydo tarnai —
Po ištarme: "Tu es sacerdos in aeternum" —
Esi tu kunigas čionai, Tenai ir amžinai.

Kuo nuoširdžiausi sveikinimai, Dievo palaimos, sveikatos ir sėkmės linkėjimai gerbiamam ir mielam prelatui už visą jo indėlį į lietuviškos parapijos ugdymą, lietuviškos spaudos, neišskiriant ir Darbininko, dosnų rėmimą. Ad multos annos, prelate!

Kornelijus Bučmys

Kristus persitvarkymo sąjūdy

(atkelta iš 3 psl.)

nebūtų užtemdytas naujų represijos debesų, kad prasidėjęs atgimimas "turėtų tikrą pagrindą". Entuziazmas greitai praeina, jei neturi tikro pagrindo — Dievo", perspėjo iš Sibiro lagerio grįžęs ir savo akimis netikėdamas, kas paskutiniais mėnesiais tautoje įvyko, kun. S. Tamkevičius. "Jeigu mūsų jaunimas, vaikai turės Dievą, mes turėsime ateitį. Jeigu jie neturės Dievo, tai nieko mums nepadės ir trispalvės" (LIC).

Švęsdami Dievo Sūnaus įsijungimą į mūsų gyvenimą bei su giliu dėkingumu priimdami Jį, iš naujo ateinantį malonės pavidale į mūsų sielas, nuoširdžia malda prašykime, sykiu su Mergele Motina Marija, kad ir mūsų "šėtono paunksmėje" gyvenančiai tautai "užtekėtų šviesybė", kad Dievuje atpažinę savo Tėvą, galėtume mylėti vienas kitą mus Kristaus mylinčia meile.

Linkiu skaidrių bei mielų Kalėdų ir visokeriopos Dievo palaimos Naujuose 1989 metuose.

Vysk. Paulius A. Baltakis, O.F.M.

New Yorkas,
1988 m. lapkričio 29 d.

Prieš 40 metų į Šiaurės Ameriką atplaukė pirmas laivas su lietuviais tremtinais

Į New Yorko uostą 1948 spalio 30 įplaukė Amerikos karinis transporto laivas "General Black". Jis atvežė 813 pabėgėlių, vadinamųjų išvietintų žmonių. Iš to skaičiaus 168 buvo lietuviai. Laivas išplaukė iš Bremerhaveno ir Ameriką pasiekė per 10 dienų.

New Yorko uoste laivą pasitiko Amerikos valdžios atstovai, New Yorko kardinolas Spellmanas, New Yorko miesto burmistras, daugybė žurnalistų, fotografų, filmininkų. Pasitiko ir lietuvių būrys pasveikinti atvykstančius.

Kaip viskas tai įvyko, kaip tie pabėgėliai arba tremtiniai, čia atkeliavo ir kodėl juos taip sutiko?

Kas tas Displaced Persons Act?

Po Antrojo pasaulinio karo Europoje atsirado daugybė pabėgėlių. Dauguma jų buvo pabėgę nuo Sovietų Sąjungos grėsmės, nuo Stalino baisaus režimo. Jiems globoti buvo suorganizuotos pabėgėlių stovyklos, kurias globojo tarptautinės pabėgėlių organizacijos.

Sovietai darė visas pastangas sugrąžinti pabėgėlius į kilmės kraštus. Jų misijos atstovai važinėjo po stovyklas, ragino grįžti. Išvažiavo tik keli, o didžioji masė liko.

Reikėjo spręsti jų likimą. Amerikos Lietuvių Taryba ėmėsi žygių, kad lietuviai pabėgėliai, arba karo tremtiniai, būtų priimti į Ameriką. Tuo metu visas imigracijas į kraštą tvarkė kvotų įstatymai. Lietuviams kvota buvo mažoka, o norinčių patekti į šį kraštą buvo labai daug.

Reikėjo per kongresą pravesti įstatymą, kad įsileistų iš Europos tuos, kurie dėl savo įsitikinimų negalėjo grįžti į savo kraštus.

Naujas įstatymo projektas labai sunkiai ritosi pirmyn. Tada sujudo įvairių tautybių organizacijos ir Amerikos Lietuvių Taryba. Jų spaudimas ir veikla buvo didelė, ir prezidentas Trumanas 1948 birželio 25 pasirašė vadinamą "Displaced Persons Act 774".

Aktu buvo pravertos durys atvykti į Ameriką ir čia apsigyventi. Įstatymas taip nusakė išvietintųjų statusą. Pabėgėliais arba tremtiniais buvo laikomi tie, kurie Vokietijoje, Austrijoje ir kituose vakarų Europos kraštuose atsirado prieš 1945 metų gruodžio 22 d.

Displaced Persons Act 774 veikė iki 1952 metų gegužės 31 dienos. Tuo aktu pasinaudodami į Jungtines Amerikos Valstybes įvažiavo 393,542 asmenys, tarp jų buvo 6.4 procentai lietuvių. Tai buvo 25,187 asmenys. Tikrumoje atvyko daugiau, nes kiti tuo aktu nesinaudojo, atvyko kaip Amerikoje gimę, pasinaudoję Lietuvos kvota. Dar kiti imigravo per Kanadą, Angliją, Australiją, Pietų Amerikos valstybes.

Amerikiečiai praktiški žmonės. Didelė Amerikos kariuomenė stovėjo Europoje. Jai išlaikyti reikėjo nuolat siųsti laivus su medžiagomis, maistu ir su kareiviais. Tie kariniai transporto laivai iš Europos grįždavo pustuši. Laivus ir pajungė tremtinių — pabėgėlių vežimui. Taip didesnė dalis vadinamųjų DP — dypukų atvyko su kariniais transporto laivais.

"General Black" ir buvo tas laivas, kuris į New Yorką įplaukė su naujais imigrantais pagal naująjį įstatymą "Displaced Persons Act 774". Todėl jį taip sutiko iškilmingai.

Lietuviai pareigūnai uoste

Daugumą atvykstančių lietuvių globojo National Catholic Welfare Conference, sutrumpintai vadinama NCWC. Šios organizacijos lietuviškam skyriui vadovavo Juozas Laučka, dabar gyvenąs Bethesda, Md. Nuo 1948 metų tame skyriuje dirbo

(nukelta į 5 psl.)

Prieš 40 metų spalio 30 pirmuoju DP transporto laivu "General Black" atvykusią Šimonių šeimą pasitiko Margarita Samatienė, NCWC pareigūnė. su taksi ji nuvežė šeimą į N.Y. geležinkelio stotį, iš kur šeima išvyko į Santa Barbara, Calif., pas savo gimines. Šeimos nuotrauką įsidėjo Life žurnalas į viršelį 1948 lapkričio 22 d. Priekyje sukiojasi maža mergaitė Daiva Šimonytė, kuri užaugus, 40 metų sukakties proga, vėl susirtiko M. Samatienę. Tai pamatysime kitame Darbininko numeryje.

PRAEITIS KALBA IŠ NUOTRAUKŲ

(atkelta iš 3 psl.)

didžiausių ir didingiausių paminklų buvo pastatytas Chicagoje, Marquette Parke, kur daugiausia gyvena lietuvių.

Pagerbė ir tauriuosius lakūnus, pastatydami jiems įspūdingą paminklą. Paminklo šventinimas įvyko 1935 m. liepos 28 d., dviem metam praėjus nuo lakūnų žuvimo.

Paminklą pašventino garsus Lietuvos vyskupas, kalinys už tikėjimą, kankintas bolševikų kalėjimuose, į laisvę sugrįžęs vyskupas Teofilis Matulionis, kuris tuo metu lankėsi Amerikoje.

Prie paminklo

Paminklo šventinimas buvo didelis įvykis Chicagoje. Iškilmėse dalyvavo tūkstančiai lietuvių Kaip kokios gėlės puošė paminklą gražuolės lietuvaitės.

Šioje nuotraukoje kairėje stovi Miss Lithuania, dešinėje Miss America. Atkreipkime dėmesį į jų drabužius, į lietuviškąjį tautinį kostiumą. Į dešinę — Petras Jurgėla, kuris buvo Dariaus ir Girino skrydžio komiteto sekretorius, taip pat ir paminklo statymo komiteto sekretorius. Toliau kun. Baltutis, Marquette parko lietuvių parapijs klebonas. Paminklas pastatytas jo parapijos ribose.

-o-

Tokių nuotraukų iš anų laikų tikriausiai dar surastume ir pas kitus lietuvius. Kas turi, prašom jas saugoti ir atiduoti lietuviškiems archyvams ar muziejams.

Gi Petras Jurgėla redaguoja antrą savo knygos laidą. Turi surinkęs dar naujos, niekur neskelbtos medžiagos.

Dėkojame Petrui Jurgėlai už nuotraukų paskolinimą. Linkime sveikatos ir geros darbo nuotaikos! **(p.j.)**

Prie pašventinto Dariaus ir Girėno paminklo stovi iš k.: Miss Lithuania, Petras Jurgėla, kuris buvo skridimo ir paminklo statymo komiteto sekretorius, kun. Balutis, Marquette Parko lietuvių parapijos klebonas, ir Miss America. Nuotr. iš P. Jurgėlos archyvo.

OCCASIONAL PAPERS ON
BALTIC POLITICAL ACTION

The articles for this new BATUN publication will be selected by an editorial board that is independent of BATUN. The board members will be Baltic scholars and innovative Baltic political activists.

OCCASIONAL PAPERS will contain analyses, background information and new ideas for our political activities, about the Soviets, about Western and Third World politics and political institutions, about our own strengths and weaknesses. It will contain digests and reviews of non-Baltic books and journals for Baltic political activists who wish to improve the quality of their political activities and for others interested in Baltic political activity. Each issue will be 10-30 pages in length.

The first three issues contain articles by Juris Dreifelds and Uldis Blukis on why and how the political activists among exile Balts should engage Russians in dialogue about Soviet occupation of the Baltic states and by Rein Taagepera, Aleksandras Shtromas, and Janis Penikis on the current situation in the Baltic states.

I wish to ___ receive a free sample copy of issue no. 1; ___ subscribe to double issue no. 2/3, US $ 10; ___ subscribe to the first ten issues, US $ 40. I enclose a check ___, a money order ___ for US $ ___ (no other currency, please!) made out to United Baltic Appeal, Inc. Fill out and mail to United Baltic Appeal, Inc., 115 West 183 St., Bronx, NY 10453; (212) 367-8802

Name: _____

Address: _____

VLIKO SEIMAS BOSTONE

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas (VLIK-as), jau eilę metų tęsdamas gražią tradiciją atlaikyti savo metinius seimus vis kitoje lietuvių gyvenamoje vietoje, šiais metais seimą sušaukė Bostono mieste lapkričio 11 - 13. Seimo išvakarėse, penktadienio vakare, Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos svetainėje įvyko neformalus, draugiškas iš arti ir toli suvažiavusių seimo delegatų ir Bostono bei apylinkių lietuvių susipažinimas ir draugiški pasikalbėjimai; dalyvavo 144 asmenys. Valdybos nariai atsakinėjo į įvairius svečių klausimus.

Formalūs seimo posėdžiai vyko šeštadienį, lapkričio 12, ir sekmadienį, lapkričio 13, Quality Inn viešbučio Library salėje. Juose dalyvavo 36 VLIKo grupių atstovai — delegatai ir apie 70 svečių — lietuvių, kurie įdomaujasi Lietuvos laisvinimo veikla. Seimą pasveikino dr. Algirdas Budreckis, seimo rengimo komiteto pirmininkas kuris, kartu su komitetu, atliko gražų darbą organizuodamas seimą ir su juo susijusius reikalus. Seimą atidarė VLIKo valdybos pirmininkas dr. Kazys Bobelis ir pakvietė kun. kleboną Albertą Kontautą sukalbėti invokaciją. Buvo sugiedoti himnai, sudarytas seimo prezidiumas, sekretoriatas, rezoliucijų ir mandatų komisijos.

Seimą sveikino: ALTo pirmininkas inž. G. Lazauskas, I. Budrys JAV LB pirmininko dr. A. Razmos vardu, LŠST pirmininkas M. Abarius, Zigmas Juras D. Britanijos Lietuvių S-gos vardu, A. Budreckis Lietuvos Skautų S-gos vardu, L. Girinis — Norvaiša Kanados LB vardu, dr. V. Dargis Reorg. L. b. vardu. Naujasis PLB pirmininkas dr. V. Bieliauskas atsiuntė sveikinimo telegramą. Seimas taipogi gavo eilę sveikinimų raštu.

VLIKo Tarybos pirmininkė Daina Kojelytė padarė platų Tarybos veiklos pranešmą. Valdybos pirmininkas dr. K. Bobelis išsamiai pranešė apie šakotą Valdybos veiklą. Z. Juras pranešė apie D. Britanijos Lietuvių S-gos veiklą.

Tautos Fondo Tarybos veiklos pranešimą padarė jos pirmininkas J. K. Valaitis, o T. F. Valdybos — jos pirmininkas Juozas Giedraitis. Dr. K. Bobelis ir dr. J. A. Stiklorius padarė pranešimus tema: "Padėtis okupuotoje Lietuvoje ir atgarsiai Vakarų Europoje". Po visų pranešimų buvo gyvos diskusijos.

Antrą seimo dieną, sekmadienį, seimo dalyviai išklausė mišių Šv. Petro bažnyčioje, atlaikytų klebono Alberto Kontauto, kuris taipogi pasakė patriotišką pamokslą.

Po to, dar buvo užbaigiamieji posėdžiai, kurių metu buvo paskaitytos, diskutuotos ir priimtos rezoliucijų komisijos pasiūlytos rezoliucijos, ir taipogi Valdybos deklaracija.

Pagrindinė, svarbiausioji seimo pranešimų ir diskusijų tema buvo nuolat besikeičianti padėtis okupuotoje Lietuvoje ir jos reikšmė tautiečiams tėvynėje ir laisvuose Vakaruose. Tais ir panašiais klausimais buvo pareikšta ir iškelta eilė vertingų minčių.

Šeštadienio vakare Lietuvių Piliečių Draugijos svetainėje įvyko banketas, kuriame dalyvavo apie 210 asmenų, delegatų ir svečių. Banketo metu gražiai dainavo Bostono vyrų sekstetas. Taipogi buvo rodoma įspūdinga vaizdajuostė iš įvykių ir demonstracijų Vilniuje.

Seimas praėjo darbingoje nuotaikoje ir paliko teigiamą įspūdį. **(Elta)**

Publika Lietuvos kariuomenės šventės minėjime lapkričio 20 Apreiškimo parapijos salėje klausosi dr. K. Ėringio paskaitos. Pirmoje eilėje iš k. kun. K. Pugevičius, klebonas kun. Jonas Pakalniškis, Aleksandras Vakselis, tėv. Leonardas Andriekus, J. Simutienė, Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis. Nuotr. L. Tamošaičio.

LOS ANGELES, CALIF.

Prel. Jonas A. Kučingis, ilgametis Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas, gruodžio 23 švenčia savo 80-tąjį gimtadienį. Jis yra uolus Darbininko skaitytojas ir pastovus rėmėjas. Kuo nuoširdžiausiai sveikiname garbingą sukaktuvininką.

Tautos Fondo Los Angeles skyrius rėmėjams pagerbti ruošia pietus gruodžio 11, sekmadienį, 12 val. dienos Tautinių Namų salėje.

Algimanto Kezio naujos knygos — fotografijų albumo "Citysoapes" sutiktuves rengia Pan Pacific Camera parduotuvė Hollywoode (819 N. La Brea Ave., Hollywood, CA 90038). Knygą autografuoti atvyksta ir pats autorius. Sutiktuvės bus dvi dienas — gruodžio 9 ir 10.

Kalėdinė programa, kurią rengia Šv. Kazimiero šeštadieninė mokykla, įvyks gruodžio 17, šeštadienį, 12 val. dienos parapijos viršutinėje salėje.

Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčios suolų atnaujinimas baigtas lapkričio 11. Suolų atnaujinimo darbą vykdė profesionalai dažytojai Vincas Dovydaitis ir Česlovas Norkus.

Juozefina Navickienė, sulaukusi 99 metų amžiaus, mirė lapkričio 8. Nors buvo gimusi šiame krašte, gražiai kalbėjo lietuviškai ir buvo giliai tikinti moteris. Iš Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčios palaidota San Fernando Mission kapinėse. Nuliūdime liko dukra Joan Germain ir sūnus Frank.

Amerikos Lietuvių Piliečių klubo narių metinis susirinkimas įvyks gruodžio 11 po lietuviškų pamaldų Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje.

Daina Petronytė, Jono ir Julijos Petronių dukra, susižiedavo su Virgiliju Kaspučiu iš Detroit, Mich. Jų vestuvės numatytos 1989 spalio 7 Los Angeles, Calif.

L.Ž.K.

Bent vieną lietuvišką knygą perskaityk kas mėnesį!

PREMIJA JAUNIMUI

Dr. Leono ir Irenos Kriaučeliūnų šeima savo mirusiam sūnui ir broliui prisiminti skiria kasmetinę

EUGENIJAUS KRIAUČELIŪNO PREMIJĄ.

Premijai skirti sąlygos yra tokios:

1. Eugenijaus Kriaučeliūno 1,000 dolerių premija skiriama lietuviui jaunuoliui, geriausiai pasireiškusiam raštais (lietuvių, anglų ar kita kalba), veikla, organizaciniu veiklumu, ar jaunimo vienetui (sambūriui, tautinių šokių grupei, jaunimo chorui, sporto būreliui), geriausiai reprezentavusiam lietuvius ir Lietuvą vienerių metų bėgyje.

2. 1988 metų premijai gauti asmenis ar vienetus raštu pasiūlo jaunimo organizacijų vadovybės, jaunimo grupės, vyresniųjų organizacijos ar paskiri asmenys iki 1988 m. gruodžio 31 d. (pašto antspaudas).

3. Premijuotino asmens ar jaunimo vieneto tinkamumui įvertinti sudaroma Jury komisija, kurion po vieną atstovą skiria Pasaulio Lietuvių Bendruomenės jaunimo reikalams vadovas, Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungos valdyba ir JAV Lietuvių Jaunimo sąjunga, o du atstovus paskiria Kriaučeliūnų šeima.

4. Jury komisija, aptarusi asmens ar vieneto tinkamumą premijai, ją skiria balsų dauguma iki 1989 m. kovo 1 d. ir susitaria su Kriaučeliūnų šeima dėl premijos įteikimo laiko ir pobūdžio.

5. Premijai asmenys ar vienetai siūlomi raštu, nurodant tiksliai premijai tinkamumo motyvus, ir siunčiama:

Eugenijaus Kriaučeliūno premijos komisijai, 13400 Parker Road, Lockport, IL 60441.

Prieš 40 metų į Šiaurės Ameriką atplaukė pirmas laivas su lietuviais tremtiniais

(nukelta į 4 psl.)

ir Margarita Samatienė, kuri dabar gyvena Washingtone, DC, ir yra VLIKo-Eltos įstaigos vedėja. Suorganizavus Amerikos Balso — Voice of America radijo lietuviškąjį skyrių, ten dirbti perėjo ir Juozas Laučka. Tada jo pareigas NCWC perėmė Margarita Samatienė.

Šie du oficialūs tarnautojai ir sutiko pirmąjį į pabėgėlių laivą. Keleiviais ir pačiu įvykiu susidomėjo *Life* žurnalas. jis paprašė, kad Margarita Samatienė paglobotų Šimonių šeimą ir būtų žurnalo vertėja. Šimonių šeima buvo pasirinkta gal dėl to, kad jie turėjo mažą mergaitę ir kad jie traukiniu turėjo keliauti per visą kontinentą į Santa Barbarą, Californijon. Margarita Samatienė iš uosto su taksiu šeimą nuvežė į geležinkelio stotį. *Life* žurnalo fotografus išvykstančius fotografavo, o korespondentai aprašė gana plačiai, kas tie naujieji ateiviai. išspausdintda buvo 1948 lapkričio 22 d. numeryje. Šimonių šeimos nuotrauką su maža mergaite, įsidėjo į žurnalo viršelį.

Žurnalas pažymėjo, kad tai pabėgeliai nuo sovietinio teroro, kiti yra matę ir koncedrtracijos lagerius. Kai kurie jų buvo seni, bet ir jie labai džiaugėsi, patekę į Ameriką.

Jie džiaugėsi dar ir tuo, kad amerikiečiai juos draugiškai sutiko. Net muitinės tarnautojai negailėjo šiltų žodžių.

Muitinės inspektorius, pamatęs lietuvių šeimos skurdžius ryšuliukus, per vertėją prabilo: "Pasakyk mano verdu tiems žmonėms, kad dabar ši šalis yra jų"!

Susitiko po 40 metų

Mažoji mergaitė, kuri nerūpestingai sukiojosi ir žaidė, kai tėveliai krovė savo daiktus į taksį, buvo Šimonių dukra Daiva.

Po 40 metų Daiva Šimonytė-Miller gyvena New Yorko Manhattane. Ji specialiai nuvyko į Washingtoną ir ten susitiko su Margarita Samatiene, kuri juos globojo atvykus į Ameriką.

Sentimentalus buvo šis jų susitikimas, priminęs anuos laikus, kai atvyko į šią laisvės šalį. Atvyko su ryšuliukais, su mažais lagaminais ir čia įsikūrė. Ir plačiam kraštui davė daug — naujų mokslininkų, įvairiausių profesijų specialistų, kurie prisidėjo prie šio krašto augimo. Ir jie patys gavo labai daug — laisvę ir turtą.

Atvykę prieš 40 metų, jie jaudinosi New Yorko uoste. *Life* žurnalas plačiau aprašo vieną šeimą. Paseksime ją kitame Darbininko numeryje.

Bus daugiau)

Lietuviai iš visur yra kviečiami į

NAUJŲ METŲ SUTIKIMĄ

ST. PAUL OF THE CROSS PARAPIJOS SALĖJE
NORTH PALM BEACH, FLORIDA

Namie gaminti valgiai, bealkoholiniai gėrimai, ledas, šampano tostas, orkestro muzika bus gaunami už 25 dol. auką asmeniui, 10 dol. moksleiviams. Pradžia 9 val.

Vietas užsakyti iš anksto pas:
A. Augūną — tel. 407 744 - 6788
A. Jucėną — tel. 407 622 - 4332
L. Manomaitienę — tel. 407 626 - 6071.

Juno Beach lietuviškų organizacijų bendrom jėgom kasmet surengiami N. Metų sutikimo pokyliai yra žinomi savo šaunumu visam Floridos rytiniam pakrašty. Šis žada būti dar šaunesnis. Dalyvaukite ir įsitikinkite!

LITHUANIA 700 YEARS
(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puiki dovana kitataučiam ir lietuviam, naudojantiem tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 18 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, v... a. Zip .....

GOOD NEWS...

IF YOU HAVE EVER WANTED TO INVITE RELATIVES FROM LITHUANIA ON A VISIT TO THE USA OR CANADA, **NOW IS THE TIME TO ACT ...**

BECAUSE OF **NEW GOVERNMENT POLICIES** CONCERNING THE GRANTING OF PERMISSION TO VISIT RELATIVES AND ALSO FRIENDS ABROAD, THE POSSIBILITIES OF APPROVAL OF INVITATIONS REQUESTS ARE NOW BETTER THAN EVER BEFORE. IF YOU HAVE TRIED IN THE PAST AND WERE TURNED DOWN, IT IS NOW SUGGESTED TO TRY AGAIN.

WE PREPARE THE NECESSARY DOCUMENTATION AND ARRANGE THE PREPAID TRANSPORTATION. CALL OR WRITE US FOR DETAILS ABOUT THE REQUIRED FORMALITIES TO EXTEND THE INVITATION.

PLEASE TELL A FRIEND WHO MAY ALSO BE INTERESTED!!!

To recieve a colored brochure and further information, call tollfree or write:

Baltic American Holidays Inc.

A DIVISION OF
ROBERT J. ELLYN TRAVEL INC.
501 Fifth Avenue, New York, N.Y. 10017 • (212)972-0200

TOLL FREE
1-800-835-6688

Iš visur

— **Kun. Petro Gavėno,** Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebono Sao Paulo mieste, Brazilijoje, 70 metų amžiaus sukaktis paminėta parapiečių ir *Mūsų Lietuvoje* ilgoku kun. Petro Rukšio straipsniu. Sukaktuvininkas gimęs 1918 spalio 11 Zapalimų km., netol Suvalkų Kalvarijos. Kurį laiką su tėvais ir keturiais broliais gyveno Brazilijoje. Vėliau, tėvams grįžus į Lietuvą, įstojo į saleziečių kongregaciją. Kunigu įšventintas 1949 liepos 2. Brazilijoj dirba sielovadoj nuo 1971.

— **Prisikėlimo parapijos salėje** Toronte spalio 23 buvo pabaigtuvių šventė po didžiųjų Lietuvių Bendruomenės rengimų Toronte ir Hamiltone. Toronte vykęs Kultūros kongresas praėjo su dideliu pasisekimu. Pabaigtuves surengė ir joms vadovavo Rasa Lukoševičiūtė - Kurienė. Ji supažindino su dr. Petru Tulevičium ir archit. Robertu Čerškum iš Lietuvos. Jie abu yra Persitvarkymo Sąjūdžio nariai. Pirmininkaujanti taip pat supažindino su Milda Lenkauskiene iš Clevelando, buvusia PLB Kultūros tarybos pirmininke ir dr. Antanu Razma iš Chicagos, naujuoju JAV LB krašto valdybos pirmininku.

— **Lietuvių Fronto Bičiulių** studijų ir poilsio savaitė įvyks 1989 rugpjūčio 13 - 20 Dainavoje. Registruotis ir kambarius užsisakyti prašome pas valdybos iždininką Joną Vasarį, 979 Proehl Dr., Barberton, Ohio 44203. Tel. 216 644-7411. Registracijos mokestis 15 dol. šeimai. Norintieji gauti geriausius kambarius, nevėluokite užsirašyti.

— **Dail. Vytauto Valiaus** darbų paroda buvo surengta spalio 14 - 16 Chicagoje Čiurlionio galerijoje. Šis dailininkas iš Lietuvos buvo išstatęs 23 savo kūrinius, daugumoje tapybos darbus.

— **Winnipege, Man.,** liepos 21-23 vyko vadinama "Folklorama 88" — įvairių tautybių meno parodymas. Lietuvių dalis buvo surengta T. Timermanienės pastangomis, A. Balčiūnienės ir A. Jančiukaitės kūriniais. Jaunimo atstovė B. Barkauskaitė parodos metu informavo lankytojus.

— **Fotografo Viktoro Kapočiaus** nufilmuotų video juostų iš paskutinių įvykių Lietuvoje demonstravimo vakarą spalio 30 Jaunimo centre buvo suorganizavusi "Šviesos - Santaros" federacija. Buvo parodytos Lietuvos trispalvės iškėlimo Gedimino kalne iškilmės, įvairios demonstracijos prieš valdžios organus, ekologiniai žygiai per Lietuvą ir kt. Publika, kurios buvo perpildyta salė, tuos vaizdus stebėjo daugiau kaip 3 valandas. Pertraukos metu kalbėjo iš Kazachstano atvykęs, ten dirbantis kunigas Albinas Dumbliauskas.

— **Nauji Darbininko skaitytojai:** M. Gerbauckas, W. Forest Hills, N.Y., H. Laucius, Summit, N.J., R. Venclovienė, Deerfield, Ill. Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkojame užsakytojams. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 15 dol. Atnaujinant — visiems 20 dol. metams.

BANK-BY-MAIL
Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigus padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų siuntą gavęs, bankas tuoj traukia sumą į sąskaitą. Prisideda ir užsi[illegible]mas, kad jūsų pinigai [illegible] pelno auto[illegible] procentus, leidžiamus įstatymų. Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykit paduotais adresais.

MAIN OFFICE
460 West Broadway
South Boston
9 AM to 3:30 PM
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-7500

WEYMOUTH CIRCLE OFFICE
746 Washington St.
8:30 AM to 5:30 PM
Mon. Tues. Wed. & Fri.
Thurs. – 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 8:30 AM to 12 noon

South Boston Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

BRIDGES — žurnalas lietuviškomis temomis anglų kalba. Metinė prenumerata 10 dol. Administracijos adresas: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

AUDRA Travel Corporation

1989 m. kelionės į LIETUVĄ

"NAUJAMETINĖ" gruodžio 27/88 - sausio 10/89 (Vilnius-Kaunas) AIR FRANCE kaina - $2100 Kan.	"SKAMBA, SKAMBA KANKLIAI" Gegužės 26 - birželio 6 (Vilnius-Kaunas) AIR FRANCE Kaina - $2100 Kan.
"VASARIO 16-TOJI" vasario 10-21 (Vilnius-Kaunas-Druskininkai) AIR FRANCE Kaina - $1989 Kan.	
"PAVASARINĖ" gegužės 14-26 (Vilnius-Kaunas) FINAIR Kaina – $2100 Kan.	"GEGUŽINĖ" Gegužės 26 - birželio 12 (Vilnius-Kaunas-Klaipėda) AIR FRANCE Kaina – $2600 Kan.
"ŠVENTINĖ" Birželio 30 - liepos 16 (Vilnius-Kaunas-Klaipėda) FINAIR Kaina – $2600 Kan.	"ŽOLINĖ" Rugpjūčio 11-20 (Vilnius-Kaunas) FINAIR Kaina – $1999 Kan.
"JUBILIEJINĖ" Liepos 14-25 (Vilnius-Kaunas) AIR FRANCE Kaina – $2220 Kan.	"BOBŲ VASARA" Rugsėjo 6-19 (Vilnius-Kaunas) AIR FRANCE Kaina - $2150 Kan.
"GINTARINĖ PALANGA" Rugpjūčio 11-27 (Palanga) FINAIR Kaina – $2350 Kan.	"RUDENINĖ" Spalio 6-17 (Vilnius-Kaunas) AIR FRANCE Kaina – $1999 Kan.

Į kelionės kainą įskaityta: pilna kelionės kaina, mokesčiai, vizos mokestis, kelionės, sveikatos, gyvybės ir bagažo drauda. **Visos kelionės** lydimos patyrusių palydovų. **Kainos garantuojamos** – įmokėjus visus pinigus. **Vietos garantuojamos** – įmokėjus $300 rankpinigių. (Po naujų metų numatomas kelionių kainų pakėlimas).

KVIEČIAME UŽSISAKYTI KELIONĘ DABAR!

Skambinkite: tel. (416) 769-2500. TELEX: 06-967812 FAX: (416) 763-6279
Rašykite: 2100 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6S 1M7, CANADA
Registracijos numeriai: 2559030 ir 2475068

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu: **DARBININKAS 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.**

Prašau pratęsti prenumeratą 1989 metams

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

DARBININKAS naujiem skaitytojam pirmuosius metus kainuoja tik 15 dol. Visiem kitiem prenumerata — 20 dol. metam.

Sluņčlu už prenumeratą $.....
Už kalendorių $.....
Spaudai paremti $.....

INTERNATIONAL INDUSTRIES

Algis Grigas, pirmininkas

NAUJAS PATARNAVIMAS

NORINTIEMS APRŪPINTI ARTIMUOSIUS LIETUVOJE

Jūsų giminės bei artimieji gali netrukus sėdėti už naujos Volgos ar Žigulių vairo! Arba: be palydovo, jiems patogiu laiku gali apsipirkti užsienio valiutos parduotuvėje Vilniuje, Kaune ar Klaipėdoje už jūsų nurodytą sumą.

Kreipkitės — atsakysime visus jūsų klausimus.

International Industries
10401 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
Telefonas: (312) 430-0074

BALTIC TOURS

Į Palangą ir į Klaipėdą ekskursijos su pernakvojimu bus galimos kiekvienai grupei, taip pat dienos ekskursijos į Panevėžį ir į Druskininkus.

1988 M KELIONĖS Į LIETUVĄ

14 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
14 dienų — Lietuva, Suomija

Kelionė 128 — gruodžio 28 — sausio 11 — $1,629
Naujų Metų sutikimas, Vilniuje 11 naktų, Helsinky 1

Baltic Tour patarnauja sudarant jūsų artimiesiems dokumentus viešnagei pas jus.

Nuperkamos mašinos ir kitos dovanos užsienio valiutos pardotuvėse Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje.

Taip pat pradedame naują paslaugą, statant paminklus jūsų mirusiems giminaičiams Lietuvoj.

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
SUITE 4
77 OAK STREET
NEWTON, MA 02164
617 965 - 8080

Remkime Tautos Fondą ir padėkime finansuoti ELTA biuletenių leidimą šešiomis kalbomis. Jie pasiekia visą laisvąjį pasaulį, informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės Iždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių (IRS Tax Exempt No. 51-0172223). Aukas siųsti adresu: Tautos Fondas, Lithuanian National Foundation, Inc., P. O. Box 21073. Woodhaven, N.Y. 11421.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

G. T. International dėkoja visiems savo klientams, kurie įgalino šios įstaigos augimą ir patarnavimų plėtimą. Kviečiame visus su mumis keliauti 1989 metais

1989 EKSKURSIJŲ TVARKARAŠTIS

Nr. 8901 **LIETUVA** 10 d., Maskva 1 d., Viena 1 d., gegužės 12-gegužės 25 d.
Nr. 8902 **LIETUVA** 10 d., Maskva 1 d., Viena 3 d., birželio 15-birželio 30 d.
Nr. 8903 **LIETUVA** 10 d., Maskva 1 d., Helsinkis 1 d., birželio 16-birželio 29 d.
Nr. 8904 **LIETUVA** 10 d., Maskva 1 d., Viena 3 d., liepos 13-liepos 28 d.
Nr. 8905 **LIETUVA** 10 d., Maskva 1 d., Helsinkis 1 d., liepos 14-liepos 27 d.
Nr. 8906 **LIETUVA** 10 d., Maskva 1 d., Viena 3 d., rugpjūčio 10-rugpjūčio 25 d.
Nr. 8907 **LIETUVA** 10 d., Maskva 1 d., Viena 1 d., rugpjūčio 11-rugpjūčio 24 d.
Nr. 8908 **LIETUVA 15 d.,** Maskva 1 d., Viena 1 d., rugsėjo 14-spalio 2 d.

PASTABA: Maloniai patenkinsime pavienių (be grupės) keliautojų pageidavimus trumpesniam arba ilgesniam laikui Lietuvoje.

G. T. INTERNATIONAL tvarko visus kelionių reikalus, oro, vandens ir sausumos keliais. Turizmui ar biznio kelionei kreipkitės pas mus.

G. T. INTERNATIONAL padeda sutvarkyti iškvietimo dokumentus artimiesiems iš Lietuvos.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
10401 Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
Tel.: (312) 430-7272

STOKIME NARIAIS Į LIETUVIŲ FONDĄ

ir didinkime turimus įnašus, nes Lietuvių fondas remia lituanistinį švietimą, mokslą ir jaunimą.

Lietuvių Fondo adresas — 3001 W. 59th Street, Chicago Ill. 60629

NAUJAS PATARNAVIMAS
NORINTIEMS PAŠVEIKINTI
SAVO GIMINES AR DRAUGUS
LIETUVOJE

Žaibas
Algis Grigas, pirmininkas

Siūlome pasirinkti jums tinkamą sveikinimą Šv. Kalėdų ar Naujų metų proga:

NR. 1
Didelė puokštė gėlių
Dėžė šokoladinių saldainių
Parkeris ir kiti priedai $50.00

Nr. 2
Septynios (7) rožės
Dėžė šokoladinių saldainių
Butelis šampano
Parkeris ir kiti priedai $55.00

Nr. 3
Septynios rožės
Dėžė šokoladinių saldainių
Butelis šampano
Butelis degtinės
Parkeris ir kiti priedai $65.00

Nr. 4
Devynios rožės
Dėžė šokoladinių saldainių
Du (2) buteliai šampano
Butelis degtinės
Parkeris ir kiti priedai $75.00

Nr. 5
Vienuolika (11) rožių
Dėžė šokoladinių saldainių
Du (2) buteliai šampano
Du (2) buteliai degtinės
Parkeris ir kiti priedai $85.00

Sveikinimai gauti iki gruodžio mėn. 15 d. bus užtikrintai perduoti prieš Šventes.
Kreipkitės — atsakysime visus jūsų klausimus.

ŽAIBAS
10401 Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
Telefonas: (312) 430-8090

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

o

Čia galite gauti:
Lietuviškas VISA korteles
Pinigines perlaidas
Čekių sąskaitas
Taupymo sąskaitas
Įvairias paskolas
Įvairius taupymo certifikatus

—Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol.—

KASOJE taip pat galite mainyti čekius, pervesti Social Security indėlius, atidaryti arba perkelti IRA fondus ir atlikti kitus bankinius reikalus.

Jūsų laukia lietuviškas patarnavimas, maloni nuotaika ir naudinga ateitis

Naujas K A S O S adresas: 86 - 21 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418. Telefonas: 718 441 - 6401.

Dr. Kazys Ėringis kalba Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjime lapkričio 20 Apreiškimo parapijos salėje. Nuotr. L. Tamošaičio

SU PAGARBA PRISIMINTA KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

New Yorke kalbėjo dr. K. Ėringis ir dainavo sol. Gina Čepkauskienė.

Lietuvos kariuomenės šventę ir jos atkūrimo 70 metų sukaktį New Yorko lietuviai paminėjo lapkričio 20, sekmadienį, Apreiškimo parapijos bažnyčioje ir salėje. Minėjimą rengė: New Yorko ramovėnai, birutietės, šauliai. Visam renginiui vadovavo ramovėnų pirmininkas Aleksandras Vakselis.

Planuodami, kad minėjimas būtų įvairesnis ir įspūdingesnis, rengėjai iš anksto pasikvietė paskaitininką dr. Kazį Ėringį iš Chicagos. Kario žurnale jis rašo straipsnį, kuris tęsiasis per numerių numerius apie Lietuvos karių likimą Raudonosios Armijos replėse.

Konferencija su svečiu

Jis atvyko lapkričio 18, penktadienį, ir tos dienos popietėje Kultūros Židinio posėdžių menėje buvo spaudos konferencija su svečiu. Dalyvavo spaudos atstovai ir radijo tarnyba.

Konferencija buvo tikrai įdomi, spontaniška, neparuošta iš anksto kas ką klaus. Svečias dr. Ėringis gana įdomiai papasakojo iš savo praeities, kaip Panevėžy buvo pagautas ir mobilizuotas į Raudonąją Armiją, kaip dalyvavo pirmose linijose Rytprūsiuose, matė kaip tankai suvažinėja lietuvius kareivėlius.

Kadangi dabar labai aktualu persitvarkymo sąjūdis, tai ir apie jį daug kalbėjo, nes pažįsta daugumą spaudoje minimų vadų, juos charakterizavo kaip žmones, kaip jie veikia. Davė įvairių pavyzdžių iš dabartinio gyvenimo kaime, mieste, kokios žmonių nuotaikos. Pasikalbėta apie porą valandų. Į klausimus jis atsakė įžvalgiai, logiškai dėstydamas mintis.

-o-

Į minėjimą iš anksto buvo pakviesta New Yorko lietuviams gerai pažįstama solistė Gina Čapkauskienė iš Montrealio. Jos atvykimą įgalino vienas mecenatas, ramovėnas Juozas Matiukas, kuris tam reikalui paaukojo atitinkamą sumą pinigų, sumokėdamas kelionės išlaidas, čia viešnią visur vėžindamas. Tai ne pirmas kartas, kai šis buvęs policijos nuovados viršininkas, visada lieknas ir tiesus, atskuba su konkrečia parama, kai rengiami panašūs minėjimai.

Pamaldos Apreiškimo parapijos bažnyčioje

Sekmadienis buvo labai lietingas, bet žmonės nepasibijojo, ir į pamaldas susirinko gana nemažas būrys. Mišias koncelebravo klebonas kun. Jonas Pakalniškis, kun. Kazimieras Pugevičius ir Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, pasakęs ir ta proga pamokslą, prisimindamas šventę, ryškindamas jos reikšmę, taip pat pagerbdamas Kristų Karalių.

Per mišias giedojo tos parapijos choras, vadovaujamas muziko Viktoro Ralio. Pamaldos baigtos Lietuvos himnu ir Marija Marija giesme. Organizacijos dalyvavo su vėliavomis.

Minėjimas salėje

Persikėlus į parapijos didžiąją salę, buvo minėjimo akademinė dalis. Ją pradėjo romovėnų pirmininkas Aleksandras Vakselis trumpu atidarymo žodžiu. Įneštos vėliavos, įspūdingą invokaciją, sujungtą su dabartimi, sukalbėjo klebonas kun. Jonas Pakalniškis. Sugiedotas himnas, minutės tyla pagerbti žuvusieji dėl Lietuvos laisvės.

Gen. konsulo žodis

Kaip įprasta, tokių švenčių proga kalba Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis. Savo žodyje jis ryškino kariuomenės vaidmenį, atstatant Lietuvos nepriklausomybę. Priminė praeities įdomių detalių, pvz., kaip 1918 spalio 16 į Vilnių atvyko pirmieji 11 savanorių. Tie atvykę savanoriai jau vakare turėjo patikrinimą ir pirmą kartą Vilniuje sugiedojo Lietuvos himną. Koks tai buvo įspūdis, nes himnas buvo giedamas pirmą kartą Lietuvos sotinėje.

Paskui praėjo mėnuo, kaip lapkričio 23 buvo išleistas pirmas įsakymas Lietuvos kariuomenei.

Praėjus dar vienam mėnesiui, gruodžio 29, buvo paskelbtas atsišaukimas į lietuvių tautą, kviečiant visus padėti atstatyti Lietuvos nepriklausomybę, ir stoti savanoriais į Lietuvos kariuomenę. Tauta reagavo.

Lietuviai tada buvo vienui vieni, neturėjo draugų, kas juos užtartų. Tie kareiviukai padarė stebuklus — jie įgalino atstatyti Lietuvos nepriklausomybę. Jų pasiventimas tebevykdomas ir šiandien. Kai tik okupantai atleido šiek tiek varžtus, tuoj visur kilo didžiausias entuziazmas, spontaniškas tautiškumo prasiveržimas.

Dėl to gen. konsulas su pagarba lenkia galvą prieš pirmuosius savanorius, laisvės kovotojus.

Dr. K. Ėringio paskaita

Svečias dr. Kazys Ėringis daug kur yra kalbėjęs įvairiom progom. New Yorke pasirodė pirmą kartą, nors Amerikoje gyvena jau 7 metai. Jis yra akademikas, mokslo žmogus, pamėgęs savo mintis dėstyti raštu. *Karyje* rašo apie lietuvius karius, kurie buvo patekę į Raudonąją Armiją, kurie dalyvavo kare, koks likimas ištiko juos. Panaudoja daug literatūros, ypač daug išleistos dabartinėje Lietuvoje. Panaudojo atsargiai, su deramu kriticizmu.

Svečias kalbėjo gerą valandą, išaryškino įvairius momentus, surištus su Lietuvos kariu dabar ir praeityje. Papasakojo, kaip dabar įspūdingai švenčiamos Vėlinės karių kapuose, koks ištiko likimas tų paminklų, kurie buvo pastatyti pagerbti žuvusius karius, kaip į tai reaguodavo okupantai, kaip siųsdavo savo žvalgus į kapines, kaip įsimaišydavo studentai, dengdami žvalgus, kad jie nematytų, kas kapinėse dedasi. Kalbėjo apie Giedraičių paminklą. Prisiminė ir pačias kautynes.

Ilgiau kalbėjo apie tariamas karių kapines už Lietuvos ribų iš senosios Lietuvos laikų. Čia papasakojo apie įdomias, senas vietoves, kurias jis lankė ir atkreipė dėmesį.

Paskui perėjo prie Lietuvos okupacijų, kaip naciai likvidavo laikiną Lietuvos vyriausybę. Kėlė klausimą kaip turėjo okupantas tąsyk elgtis. Ir čia prisiminė tarptauatinę teisę, kaip buvo pasisakyta tuo klausimu, kad okupantas neturi teisės mobilizuoti į kariuomenę užkariauto krašto žmonių. Tie pasirašyti nuostatai privalomi visoms valstybėms, bet sovietai tų nuostatų nesilaiko, priminė net konvencijos straipsnius, kuriais sovietai nusikalsta tarptautinei taisei, mobilizuodami žmones karo tarnybai. suminėjo ir Vengriją, Čekoslovakiją kaip ten buvo panaudoti lietuviai.

Dainuoja Gina Čapkauskienė

Anatroji dalis buvo skirta dainai. Dainavo solistė Gina Čepkauskienė. Ji atliko šias dainas: Benamių daina — S. Sodeikos, Išdykęs rudenėli — B. Budriūno, Dainos gimimas — B. Budriūno, Laimės rytas — J. Govedo, Liepsnelės – J. Govėdo, Mano protėvių žemė — B. Budriūno, Aguonėlės — J. Gruodžio, Rugiagėlės — J. Gruodžio, Vandens malūnėliai — A. Stankevičiaus, Jaunystė — G. Gudauskienės, ariją iš op. Madama Butterfly — Puccini, ariją iš operos Romeo ir Julija —Gounod. Bisui — Aš tik maža paukštytė. Akomponavo lietuvių bičiulis pianistas William Smiddy.

Reikia pasidžiaugti solistės dainavimu, jos balso stiprumu, apvaldymu, interpretacija. Tai buvo tikrai pakili muzikos valandėlė. Reikia padėkoti ir pasaulinio garso pianistui, kuris ateina į mūsų koncerto sales ir čia jaučiasi kaip savo namuose, visada mielas ir paslaugus.

Programai labai sumaniai vadovavo Aleksandras Maldutis, tik pernai baigęs Maironio lituanistinę mokyklą. Jis gražiai kalba lietuviškai, puikiai paskaito tekstus, nesusimaišo. Visi juo džiaugėsi ir jam plojo.

Sceną papuošė Paulius Jurkus. Čia buvo Gedimino stulpai, stilizuotos žvaigždės. Buvo ir įrašai — 1918 - 70. Prie pulto buvo pakabintas ramovėnų ženklas.

Minėjimą užbaigė Aleksandras Vakselis, visiem padėkodamas ir pakviesdamas į apatinę salę, kur buvo vaišės. Žmonių atsilankė gerokai per šimtinę. Jų būtų buvę ir daugiau, jei nebūtų žliaugęs didelis lietus. (p.j.)

BOSTONO ŽINIOS

Įnašas į Lietuvių Fondą

Į Lietuvių Fondą yra įnešta 25,000 dol. ir sudarytas savanorio Fulgento Janonio ir jo žmonos Marijos vardo stipendijų fondas. Papildydama tą sumą, Marija Janonienė dabar įnešė dar 1,000 dol. Dabar stipendijų fondo pagrindinį kapitalą sudaro jau 26,000 dol. Iš tų procentų šelpiami gabūs, bet neturtingi studentai lietuviai, kad galėtų išeiti mokslus ir taptų lietuvių tautai naudingesni. Fulgentas Janonis mirė 1979 rugsėjo 11, o Marija yra pensininkė. Pasiekę šį kraštą, jie abu buvo paprasti fabrikų darbininkai, išmokslino savo sūnus, o dabar kukliais ištekliais padeda kitiems siekti mokslo.

Kariuomenės šventė

Stasio Augonio vadovaujama Jono Vanagaičio šaulių kuopa lapkričio 20 Bostone surengė Lietuvos kariuomenės atkūrimo 70-ties metų sukakties minėjimą. Pradėtas mišiomis Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje. Organizacijos dalyvavo su vėliavomis. Mišias aukojo ir pritaikytą pamokslą pasakė klebonas kun. Albertas Kontautas, asistavo buvęs klebonas kun. Antanas Baltrušiūnas.

Po pamaldų salėje po bažnyčia iškilmingą minėjimą atidarė kuopos pirmininkas Stasys Augonis jam vadovavo Česlovas Kiliulis. Kalbą pasakė Laisvės Žiburio radijo vedėjas Petras Viščinis. Kalbos pagrindinė mintis buvo ta, kad tai yra Lietuvos laisvės kovotojų pagerbimas. Kalba buvo pailiustruota skaidrėmis ir perpinta muzika. Parengiant skaidres ir muziką, prelegentui talkino inž. Kazys Daugėla, Vytautas Sužiedėlis ir Aidas Kupčinskas.

Meninę programą atliko solistė Ona Aleksaitė, akomponuojama komp. Jeronimo Kačinsko. Šalia to Augonio sudarytą montažą atliko jaunimo atstovai: Daina Kiliulytė, Jonas Navickas, Alysa Šnipaitė ir Rimas Kiliulis.

Aktoriaus Henriko Kačinsko plokštelė

Gruodžio mėnesį pasirodys aktoriaus Henriko Kačinsko įskaitytų lietuvių literatūros klasikų kūrinių plokštelė. Plokštelė sudarys gražią ir prasmingą kalėdinę dovaną, kaina — 10 dol. be persiuntimo. Ją galima užsisakyti pas plokštelės leidėjus: A. Gustaitis, 860 Third St., So. Boston, MA 02127, A. Petrutis, 73 Centerville Ave., P. O. Box 367, West Hyannisport, MA 02672, P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Prašant pasiųsti plokštelę paštu, dar reikia pridėti persiuntimo išlaidas.

Plokštelės aplanką sutvarkė dail. Pranas Lapė. Jis sukūrė ir įspūdingą aktoriaus Henriko Kačinsko portretą.

Vaidinama A. Škėmos drama

Arts Club Theater iš New Yorko "off-off Broadway" atvyksta į Bostoną suvaidinti Antano Škėmos dramą "Pabudimas" (The Awakening).

Režisuoja Linda E. Pakri — estė. Vaidina Arūnas Čiuberkis, Neale Harper, Mike Jankowitz, Julija Nasvytytė ir Paul Taylor Robertson.

Spektaklis įvyks 1989 sausio 7 d. 7:30 val. vak. ir sausio 8 d. 3 val. popiet First Baptist Church salėje, Garden ir Mason gatvių sankryžoje, Cambridge, Mass. (prie Harvardo universiteto).

LB Bostono apylinkės valdyba parinko salę Cambridge su tikslu parodyti amerikiečių teatro mėgėjam lietuvio rašytojo vaidinimą šiuo metu ypatingai aktualia tema, t.y. Stalino žudynės Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. "Pabudimas" vyksta 1946 metais NKVD (KGB) būstinėje Vilniuje, kur tardomas suimtas partizanas. Iškeliami nežmoniški NKVD tardymo metodai ir psichologinis žmogaus nukankinimas.

Rengėjai šį spektaklį skiria broliams ir sesėms lietuviams, kuriuos NKVD nukankino kalėjimuose ar Sibiro tremtyje.

RENGINIAI

Gruodžio 4 d. 2 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos trečio aukšto salėje So. Bostone komp. J. Kačinsko kūrinių koncertas.

1989 sausio 7 - 8 statoma Antano Škėmos drama "Pabudimas", Cambridge, Mass. Rengia LB Bostono apylinkė.

Vasario 5 Norwoode Vasario 16-osios minėjimas. Pagrindinis kalbėtojas — inž. dr. Jurgis Gimbutas.

Balandžio 23 — Šv. Petro lietuvių parapijos So. Bostone metinis banketas Lantana Restorane Randolphe.

ASTRO
INTERNATIONAL
Electronics that can be used worldwide
110-220V PAL-SECAM-NTSC
✓ Televisions
✓ Video Cassette Recorders
✓ Video Cameras
✓ Stereo Systems
✓ Telephones
✓ Appliances
1408 Centre Street
Boston, MA 02132
617-323-6993

A. A.
INŽ. BAGDONUI LAUCEVIČIUI,

Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos nariui, mirus, reiškiame gilią užuojautą jo žmonai Jadvygai, sūnui, dukrai ir giminėms.

PILAS New Yorko skyriaus valdyba

A. A.
DR. JADVYGOS URBANAVIČIŪTĖS

pirmų mirties metinių proga Šv. Mišios bus aukojamos gruodžio 17, šeštadienį, 11 val., ryto Apreiškimo parapijos bažnyčioje, Brooklyne. Po mišių bus šventinamas paminklas Cypress Hills kapinėse. Draugai ir pažįstami prašomi dalyvauti Mišiose ir paminklo šventinime.

Marina ir Zigmas Raulinaičiai

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKIŠKOS SPECIALYBĖS
SCHALLER & WEBER
AUKŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI
Mūsų krautuvėse geriausios dešros. Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
UŽEIKITĖ – ĮSITIKINSITE!
10 DIDŽIULIŲ KRAUTUVIŲ 10
New Yorke: 1654 2nd Ave., (85-86 St) — TR 9 - 3047
Astorijoje: 28-28 Steinway St. — AS 4 - 3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave.— 343-6116
Franklin Square, L. I.: 981 Hempstead Tpke. 437 - 7677
Ridgewood, N.YU.: Eddy's Prime Meats 71-72 Myrtle Av. — 718 821 - 7262
Ringwood, N.J. Alpine Deli — 1165 Greenwood Lake TPK 201 — 728 - 1646
Farmington, CT.: Hans & Fritz Deli, 270 Farmington Ave. — 203 677- 7000
Danbury, CT: Danbury Gourmet, 296 Main St. 203 - 744-6857
Norwood, Mass.: Meat and Wursthaus, 950 Boston Providence Highway, 617 762-9095
Wayne, N.J., 1234 Willowbrook Mall—201-785-0542

DARBININKAS

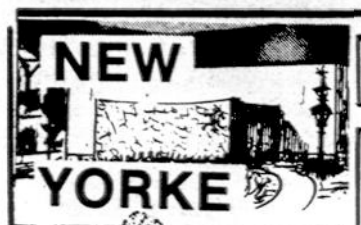

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Redakcija.....(718) 827-1352
Administr.....(718) 827-1351

Spaustuvė.....(718) 827-1350
Vienuolynas..(718) 235-5962
Vyskupas ... (718) 827-7932
Salė (kor.)..... (718) 827-9645
Salės adm. ....(718) 235-8386

SVEIKINIMAI ŠVENČIŲ PROGA

Kazimieras ir Kastytis Jankūnai Kalėdų Švenčių ir Naujųjų Metų proga sveikina gimines, draugus ir pažįstamus, linkėdami visiems geriausios sėkmės, ir skiria auką Darbininkui.

Jeronimas Landsbergis sveikina vaikus, anūkus, gimines ir draugus su Šv. Kalėdomis ir linki gerų Naujų Metų. Vietoje kalėdinių kortelių, skiria auką Darbininkui.

Our Sunday Visitor lapkričio 27 pranešė apie paleistus sąžinės kalinius iš Sovietų lagerių. Čia suminėti kun. Sigitas Tamkevičius, kun. Alfonsas Svarinskas ir kad jis jau yra išvykęs į Vakarų Vokietiją. Toliau minimi kun. Kastytis Matulionis ir Petras Cidzikas.

Arts Club teatras gruodžio 16 Aušros Vartų parapijos salėje rengia kalėdinį pobūvį. Pradžia 8 v.v. Programoje bus muzikos, poezijos deklamavimas, ištraukos iš komedijų, šokiai. Įėjimas — 10 dol.

Tadas ir Elena Sviderskiai, kurie restauruoja senas ikonas, visai vasarai buvo išvykę į Europą. Ilgiausiai gyveno Vienoje, Austrijoje, iš ten lankėsi V. Berlyne, Münchene, restauruodami ikonas. Grįžo įgavę daugiau patyrimo, susidarę naujų pažinčių. Grįžo gruodžio 1 ir dabar ieško buto Manhattane, kad galėtų lengviau susitikti su klijentais. Į Ameriką jie atvyko 1987 metų gale, apsigyvene tada Brooklyne ir ieškojo darbo savo specialybėje. Buvo gavę eilę užsakymų, paskui juos iškvietė į Austriją, kur jau buvo dirbę kaip ikonų restauruotojai.

KASA praneša, kad nuo 1989 sausio 3 bus pakeistos Richmond Hill įstaigos darbo valandos. Pirmadieniais ir ketvirtadieniais KASA bus atidara nuo 9 ryto iki 7:30 val. vakaro. Antradieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 9 iki 3 val. popiet, o šeštadieniais nuo 9 iki 2 val. popiet.

KASOJE pakilo nuošimčiai už įvairių terminų taupymo certifikatus ir pasikeitė kai kurių paskolų procentai. Prieš eidami į svetimus bankus, pasiteiraukite apie taupymo ir skolinimo sąlygas lietuviškoje KASOJE. Telefonas: 718 441 - 6401.

Išnuomojamas kambarys su baldais Woodhavene, N. Y. skambinti po 5 v.v. 718 847 - 7306.

A. Paškaus dvi naujos knygos *Evoliucija ir krikščionybė* (6 dol.) ir *Krikščionis ir šiandiena* (5 dol.) gaunamos Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Persiuntimui pridedama po 1 dol.

Brooklyno apylinkėje ieškomas mažas butas ar privatus kambarys. Skambinti dienos metu 827 - 1351.

Attention — Hiring! Federal government jobs in your area and overseas. Many immediate openings without list or test. $17,840 — $69,485. Phone call refundable 602 838-8885, Ext. 6057.

Lietuvos vyčių 41 kuopos prieškalėdinės vaišės buvo gruodžio 4, sekmadienį, Apreiškimo parapijos didžiojoje salėje. Vyčius pasveikino kun. St. Raila ir papasakojo savo įspūdžius kaip jis lankėsi Lietuvoje. Svečių atsilankė apie 60. Vadovavo Bill Kumet.

Moterų Vienybės mišios buvo gruodžio 4 Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Mišias koncelebravo klebonas kun. Jonas Pakalniškis ir kun. Kazimieras Pugevičius. Po mišių buvo vaišės. Dalyvavo apie 50 svečių. Maldą sukalbėjo kun. J. Pakalniškis. Vaišėse be jo dar dalyvavo parapijos vikaras kun. Danielius Staniškis ir kun. K. Pugevičius. Vaišėm vadovavo pirmininkė Elena Andriušienė.

Dr. Marija ir Aleksandras Žemaičiai, gyveną Leonia, N.J., praeitą savaitę išvyko į Singer Island, Fla., kur turi savo butą kondominijumo namuose. Ten jie praleis visą žiemą.

Birutė Mikalauskienė po sunkios galvos operacijos lapkričio 30 grįžo iš ligoninės ir toliau sveiksta bei stiprėja savo vyro Jono globojama ir prižiūrima.

Händelio "Mesijas" bus atliktas dviejose Newarko arkivyskupijos parapijose. Choras, orkestras, vadovaujami Philip Olsen, gruodžio 11 d. 7 v.v. Švč. Trejybės salėje atliks minėtą oratoriją, pritaikytą Kalėdų šventėm. Choras yra tik iš 20 asmenų ir vietoje orkestro groja styginis kvartetas. Tokia nedidelė grupė yra pajėgi keliauti per parapijų sales ir ten koncertuoti. Šios parapijos administratorius yra kun. Petras Stravinskas.

Kun. Petras M. J. Stravinskas, kuris yra Newarko Švč. Trejybės parapijos administratorius, rašė straipsnių seriją apie mišias ir straipsnius spausdino *Our Sunday Visitor*. Dabar straipsniai surinkami ir išleidžiami atskira knygute. Išleidimo data — sausio 1. Knygutė vadinasi: "The Mass: A Biblical Prayer". Jos kaina — 1.50 dol. Išleidžia *Our Sunday Visitor*.

Marcelė Garolis, iš Miami Berach, Fla., atnaujino prenumeratą, pridėdama 75 dol. spaudai paremti, ir savo laiške palinkėjo Darbininko leidėjams gražių sėkmių ir gražiai gyvuoti. Labai ačiū už linkėjimus iš saulėtos Floridos ir už auką.

William F. Kelly, Jr., iš Rockville Centre, N.Y., visada remia spaudą. Atnaujino prenumeratą su 50 dol. auka. Dėkinga Darbininko administracija.

Tradicinės skautų, skaučių kūčios rengiamos gruodžio 17, šeštadienį, 6:30 v.v. Kultūros Židinyje. Norintieji dalyvauti, prašomi būtinai iš anksto pranešti Aldonai Katinienei — 848-1210 arba Živilei Jurienei — 441 - 7831. Kaina 8 dol. suaugusiems, 2 dol. vaikams.

Lietuvos Atsiminimų radijo programoje gruodžio 8, ketvirtadienį, 7 val. vak. 1330 AM radijo banga bus transliuojama kunigų Sigito Tamkevičiaus ir Alfonso Svarinsko pranešimai apie tikinčiųjų ir Bažnyčios tebetęsiamą priespaudą ir diskriminaciją Sovietų okupuotoje Lietuvoje. Jie yra buvę kaliniai už tikėjimo laisvę.

Liet. Kat. Moterų Sąjungos 29 kuopos narių susirinkimas šaukiamas gruodžio 14, trečiadienį, 1 v. popiet pas kuopos pirmininkę E. Kezienę, 80 - 69 90th Ave., Woodhavene. Visos narės kviečiamos dalyvauti.

Muzikas Juozas Stankūnas gavo pranešimą iš Rainbow Records plokštelių bendrovės, kad jo viena daina "Those Moments" yra įtraukta į vieną plokštelę. Plokštelės leidėjai prašo daugiau informacijų apie jį, jo darbus ir taip pat prašo atsiųsti nuotrauką.

Apreiškimo parapijos vargonai pagrindinai atremontuoti, pataisytos, pakeistos įvairios dalys, įvesta naujų patobulinimų.

B. Jankauskas, iš Fort Salonga, N.Y., daugelį metų parideda auką prie prenumeratos mokesčio. Labai ačiū už 50 dol. spaudos palaikymui. Darbininko administracija.

Isabela Stučius, iš Richmond Hill, N.Y., atnaujino prenumeratą su 40 dol. auka. Nuoširdi padėka.

Kalėdinių atvirukų su lietuvišku sveikinimo tekstu galima gauti Darbininko administracijoje. Atvirukų yra keletas rūšių. 10 atvirukų su persiuntimu 7 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Graži kalėdinė dovana, kuri gavėjui jus primins per ištisus metus. Tai Darbininko (arba Bridges — anglų kalba) metinė prenumerata. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata tik 15 dol. Bridges — tik 10 dol. Užsakykite dar šių laikraščių neskaitantiems.

Darbininko skaitytojams, kurie dar neužsimokėjo prenumeratos, paskutinėmis dienomis buvo išsiųsti atvirukai su priminimu, kad jau laikas atsilyginti už laikraščio siuntimą. Administracija prašo atsilyginti.

EARN MONEY Reading books! $30,000/yr. income potential. Details. (1) 805-687-6000. Ext. Y-4505.

Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų proga savo draugus ir pažįstamus galite sveikinti per Darbininką, pridėdami spaudai paremti auką. Siunčiant sveikinimo tekstą, nelaukite paskutinių dienų, nes paštas veikia gana lėtai ir Jūsų artimieji bei draugai gali nesulaukti Jūsų sveikinimo prieš šventes. Sveikinimo tekstą siųskite adresu: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

SKELBIMAS SU PRAŠYMU GORBAČIOVUI

Washington Times gruodžio 7 laidoje buvo paskelbtas pilno puslapio skelbimas Gorbačiovo atvykimo į Ameriką proga.

Gorbačiovui dėkojama už pasikeitimus į gerąjį pusę, tačiau primenama, kad Lietuva buvo neteisėtai okupuota. Prašoma duoti Lietuvai pilną laisvę.

Skelbimas buvo suprojektuotas advokato Povilo Žumbakio, išdėstymą tvarkė Audronė Razgaitienė. Skelbimo išlaidų dalį padengė Altas, JAV Lituvių Bendruomenė ir Estonian American National Council.

Susitikime su aktoriumi Juozu Bulevičiumi — Joe Boley Marytė Šalinskienė ir aktorius perpiauna jos padovanotą tortą. Šalia stovi Birutė Lukoševičienė, Kat. Moterų Kultūros draugijos pirmininkė. Susitikimas su aktoriumi buvo lapkričio 13 Apreiškimo parapijos salėje. Nuotr. L. Tamošaičio

LAIŠKAS IŠ GEORGE BUSH

Vytautas Alksninis, LB New Yorko apygardos pirmininkas, spalio mėnesio pradžioje buvo parašęs laišką viceprezidentui George Bush jo rinkiminės kompanijos proga.

JAV viceprezidentas, tada dar kandidatas į JAV prezidentus, spalio 13 Vytautui Alksniniui atsakė laišku.

Laiške pirmiausia prisimina Lietuvių Bendruomenę kaip organizaciją, kuri veikia nuo 1951 metų ir kuri yra viena iš pirmaujančių etninių organizacijų Amerikoje. Priminė, kad ir jo darbas, kaip tos organizacijos dalinis pirmininko, yra vertas pagarbos ir dėmesio. suprantama, kad kandidatą išrinkus prezidentu, jis rems Lietuvių Bendruomenės tautinės pastangos.

Toliau laiške George Bush prisimina, kaip jis liepos pradžioje Kennebunkporte, Maine, lankėsi lietuvių dienoje, kaip jis džiaugėsi lietuvių kultūriniais tautiniais pasireiškimais. Tame festivalyje jis pasakęs kalbą, kad sapną reikia paveresti tikrove — atstatyti Lietuvos nepriklausomybę, Amerikos Jungtinės Valstijos niekada nepripažino Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą, nes jis buvo padarytas jėga ir neteisėtai. Amerika visada padės tautoms išsilaisvinti iš vergijos.

Baigdamas laišką, prašo paremti jo kandidatūrą į prezidentus. Primena, kad rinkimų šūkiai nėra abstrakcija. Jie bus įgyvendinti. "Ir ateityje mes palaikysime tas vertybes" — baigia laišką.

Lietuvių Fondui aukojimo sezonas yra nuolatinis ir nesibaigiantis. Artėjant 1988 metų galui, pasiųskime auką Lietuvių Fondui ir paskatinkime savo draugus taip pat padaryti. Lietuvių Fondo talkininkų vardu New Yorke sveikiname visus Lietuvių Fondo rėmėjus su Šv. Kalėdomis ir linkime labai lietuviškų ir sėkmingų Naujų Metų! Lilė Milukienė, Lietuvių Fondo atstovė New Yorke.

Lietuviškų tautinių kostiumų vidutinio dydžio, gražiai išsiuvinėtų Kaune, yra gavusi Darbininko administracija. Puikios kepurės su kaspinais. Kaina labai prieinama. Teirautis Darbininko administracijoje dienos metu: 718 827 - 1351.

Poilsiaujant skirkime daugiau laiko knygoms

J. Aisčio raštai, I tomas, 15.00

P. Klimo dienoraštis, 20.00

J. Keliuočio, Dangus nusidažo raudonai, 12.00

K. Astrausko, Eloiza ir Abelardas, 8.00

B. Daunoro, Čekisto naguose, 10.00

K. Almeno, Sauja Skatikų, 10.00

K. Almeno, Lietingos dienos Palangoje, 10.00

Lietuviai tautininkai Komunistų kankiniai, 7.00

M. Raišupio, Dabarties kankiniai, 10.00

A. Damušio, Lietuvos aukos II-ro karo laikotarpyje, 3.00

Šie nauji leidiniai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207 (Persiuntimui pridedama 1.50 paskirai knygai).

POPIETĖ PRISIMINUS

Popietė su J. Boley-Bulevičium, įvykusi lapkričio 13 Apreiškimo parapijos salėje, visais atžvilgiais buvo sėkminga. Katalikių Moterų Kultūros Draugija labai dėkoja J. Laučkai su ponia, atvykusiems net iš Washington, D.C. J. Laučka išsamiai nupasakojo apie J. Bulevičiaus asmenį ir darbus.

Dėkojame Lietuvos generaliniam konsului A. Simučiui su ponia už atsilankymą ir tartą žodį.

Esame dėkingos dr. J. J. Stukui su ponia už atsilankymą ir supažindinimą su J. Boley talka radijo darbuose. Sveikino tylųjį darbininką ir kun. K. Pugevičius. Taip pat sveikino Jonas Adomėnas ir Bill Kumeta, kuris solenizantą papuošė gražia lietuviška juosta. Bill Kumetai dar dėkojame už visą bendradarbiavimą.

Ypač kultūrininkės dėkingos gerb. Marytei Šalinskienei, kuri ne tik visada mūsų darbus paremia gausia auka, bet šį kartą padovanojo dar puikų didžiulį sukaktuvinį tortą ir gražiu žodžiu pasveikino solenizantą.

Dėkojame gerb. klebonui kun. Jonui Pakalniškiui už visokią pagalbą. Ypač esame dėkingos dr. ir poniai Bagdams už paglobojimą mūsų tolimų svečių — pagrindinio paskaitininko Juozo Laučkos su ponia.

Galiausiai dėkojame visiems, taip gausiai dalyvavusiems popietėje.

O. Baranauskienė

NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS

Įvyks gruodžio 31
Kultūros židinyje Brooklyne

9 v. v. — kokteiliai, 10 v. v. — vakarienė ir šokiai

Groja JOE THOMAS ORKESTRAS

Bilietas asmeniui — 30 dol. užsisakius iš anksto
— 35 dol. perkant prie įėjimo
— 15 dol. jaunimui iki 18 metų

Stalų ir pavienių bilietų užsakymus priima:

Aušra Garbauskienė — 516 694-2471
Vita Matusaitienė — 201 994-1229
Aldona Marijošienė — 516 883-9350
Giedrė Stankūnienė 203 661-2554
Vytautas Kulpa — 718 846-1056

Šį linksmą ir nuotaikingą Naujųjų Metų sutikimą rengia ir visus atsilankyti kviečia

N.Y. MAIRONIO LITUANISTINĖ MOKYKLA
N.Y. LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS